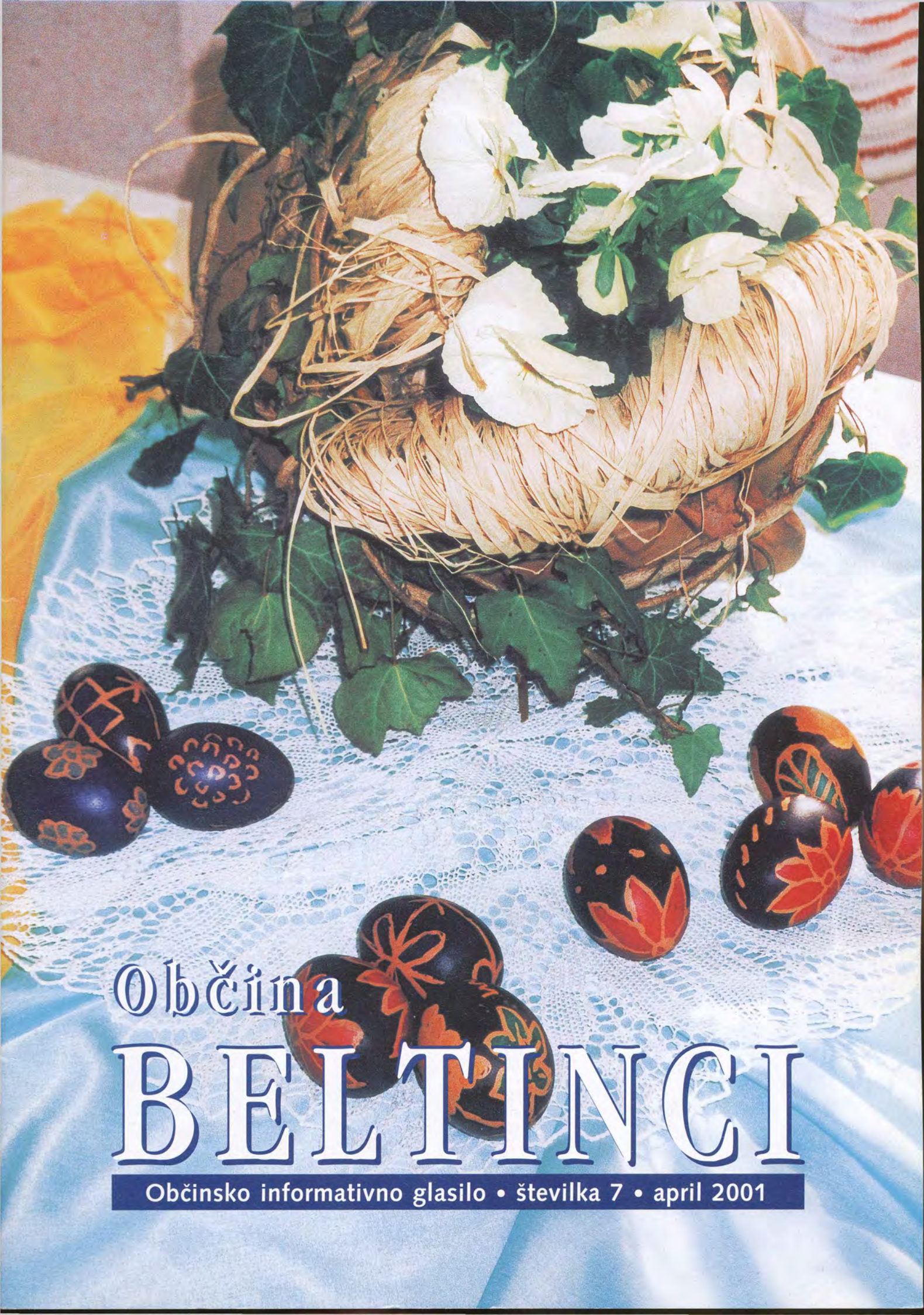

Občina

BELTINCI

Občinsko informativno glasilo • številka 7 • april 2001

NAJBOLJŠI ŠPORTNIKI OBČINE BELTINCI ZA LETO 2000

Utrinek iz predstavitve knjige »Zgodovina madžarizacije Prekmurja« – Dokležovje, 18. februarja 2001

Občinska proslava ob kulturnem prazniku, ki jo je organiziral KUD Beltinci

Želimo Vam blagoslovljene velikonočne praznike in duhovne moči za upanja v dobro.

SREČANJE LJUDSKIH PEVK, PEVCEV IN GODCEV

Ljudske pevke iz Gamčian

Böltinski dečki

Ljudski pevec in harmonikar

Pajdaši DPM Beltinci

BESEDA UREDNICE

Narava je ob prihodu pomladi vsa v brstenju, prebujanju in cvetenju. Tudi nas navdaja s svojo toplino in prebujanjem ter nam daje novega elana za naše delo in medsebojno sožitje.

Ponovno smo spoštovani občanke in občani med Vami z našim glasilo, kjer Vam poskušamo preko besede in slike podati čim več dogajanj, aktivnosti in utrinkov iz življenja naše občine.

Ker želimo zajeti čim več aktivnosti, prosimo, da nas s svojimi članki obveščate o dogajanjih in Vaših mnenjih.

Glasilo ima namen, da nas informira o aktivnostih, istočasno pa ostaja vir

in kronika za naše znanke in zgovorino. Zato ga oblikujemo skupaj z namenom čim boljše predstavitve dela in življenja v naši občini.

Pred nami so velikonočni prazniki. Želimo, da nas duhovno obogatijo ter vnesejo v naša srca ljubezen, ki preko križa in trpljenja premaga ovire in daje za vse nas novo upanje.

Naše življenje naj bo napolnjeno z medsebojnim sprejemanjem, naklonjenostjo, strpnostjo in razumevanjem.

Želim Vam prijetno branje.

Emilija KAVAŠ

Znova smo med vami z občinskim biltenom, ki nas povezuje in obvešča o delu naše skupnosti. Narava brsti s polno močjo, pomlad se dotika tudi človeka. S pomladno radostjo hitimo vsak

po svojih opravkih, da preskrbimo svoje družine, da naložimo za prihodnost, študent v znanje, podjetnik v razvoj in stabilnost svojega podjetja, kmet seje, da bo bogata z žetev. Starejši med nami, babice in dedki, so to izkušnjo zmeraj dajali mladim. Življenjsko jesen, ki jo živijo, so tlakovali v svojih mladih letih. Ne manjka jim prijetnih spominov pa tudi spominov na drage šole življenja, kot se pravi izkušnjam, ki so boleče, ampak so tiste kretnice v življenju, ki usmerjajo in oblikujejo razvoj osebnosti.

Pomlad je torej čas, ko narava cveti, da bo lahko dajala plodove. Življenjska pomlad je čas naložbe v razvoj osebnosti. Šolanje od osnovnih do visokih šol prispeva pomembno težo. Z zaključkom šole se naše učenje ne sme prenehati. Čas, ki ga živimo, zahteva od nas vseživljenjsko učenje, spremljanje novosti in inovacije novih dosežkov civilizacije v naš vsakdan. Vsak izmed nas je postavljen pred dejstvo, da se prilagaja novim okoliščinam, kar se da samo s širokim znanjem in pripravljenostjo na spremembe. Te spremembe se dogajajo na vseh področjih. S približevanjem državam, ki že dolga leta živijo demokracijo in tržno gospodarstvo, moramo naše prilagajanje pospešiti. Pri tem spremembe najbolj čuti na svoji koži kmet in delavec. Reševanje težav se začne pri političnih vzpodbudah in oblikovanju prijaznega okolja za ustvarjanje. Ta okvir mora dajati oporo za vsakogar, za vsakega posameznika, ki bo s svojo ustvarjalnostjo in osebno iniciativo hotel doseči svoje cilje. Pa naj je to kmetovalec ali mlad podjetnik, študent in delavec.

Kljub vsemu, življenje je več kot to. Osebnost se ne ocenjuje le po strokovnosti. Osebnost se gradi tudi izven šol, ob vsakdanjem srečevanju, pogovoru, ob duhovnem spoznavanju. Odnos do sočloveka, skupen napor prijateljev, daje zadovoljstvo in mir, pravo okolje za odraščanje in vzgojo. Iz okolja, kjer je prisotna solidarnost, samozavesten posameznik ustvarja nove vrednosti, nove ideje, ne da bi se bal zavidljivosti in nevoščljivosti. Tako okolje daje vzpodbude za napor, ki je potreben ob ureničtvi nove ideje.

Pomladno prebujenje so tudi velikonočni prazniki. Upanje Velike noči naj nas ogreje in da nove moči za vsak dan, da bomo vsak pri svojih opravkih še z večjim veseljem.

Jožef KAVAŠ, župan

Jožef Kavaš

PROGRAMI JAVNIH DEL V OBČINI BELTINCI

Javna dela so lokalni ali državni zaposlitveni programi, ki so namenjeni vzpodbujanju razvoja novih delovnih mest in ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti brezposelne osebe.

Brezposelni osebam omogočajo večjo socialno varnost, vključitev v delo, ohranjanje in razvijanje delovnih mest, odkrivanje novih zaposlitvenih možnosti in samozaposlitveno priložnost.

V lokalnih skupnostih vzpodbujajo javna dela hitrejši socialnoekonomski razvoj, omogočajo opravljanje neprofitnih del in storitev, omogočajo uvajanje novih dejavnosti, vzpodbujajo nastanek novih delovnih mest, vzpodbujajo razreševanje problematike zaposlovanja.

Vključeni v program pridobijo nova znanje, informacije in kaj je najpomembnejše postanejo spet aktivni.

Javna dela se lahko izvajajo na različnih področjih;

- urejanje okolja, socialno varstvo, izobraževanje, turizem, zdravstvo, promet in zveze, gradbeništvo, ekologija, kultura, dejavnosti javne uprave, ...

V javno delo so lahko vključene izključno brezposelne osebe, ki so prijavljene na Zavodu za zaposlovanje. V času vključenosti morajo aktivno iskati zaposlitev.

Javni delavci prekrivajo del strehe na združenem domu v Beltincih

Vključitev je krajša od polnega delovnega časa in je trideset ur tedensko in štiri dni v tednu.

Preostali čas je namenjen aktivnemu iskanju zaposlitve, usposabljanju in izobraževanju.

Občina Beltinci že nekaj let izvaja programe javnih del. V letu 2000 smo

imeli odobrenih 13 programov, z 39-imi delovnimi mesti, v katere je bilo vključenih 60 ljudi, od tega 12 žensk in 48 moških. Za leto 2001 imamo odobrenih 16 programov z 43-imi delovnimi mesti.

Širšemu krogu so bolj poznani komunalni programi, kjer je vključenih največ ljudi. Manj poznani pa so socialni, vzgojnoizobraževalni, ki se izvajajo v Vrtcu Beltinci, Osnovni šoli Beltinci, v OZARI, program gasilske zveze Beltinci, ter pomoč na domu v sodelovanju s CSD in občino Beltinci

Programi delovanja pokrivajo celotno prebivalstvo, od predšolskih otrok v vrtcu do bolnih in starejših, ki potrebujejo pomoč. V vrtcu pomagamo otrokom, ki zaradi invalidnosti rabijo pomoč, ter otrokom romov. Tako se otroci lažje in hitreje vključijo v vrtec. V osnovni šoli se pomaga otrokom, ki se težje učijo, ter otrokom, ki so bolani in rabijo zaradi daljše odsotnosti pomoč pri učenju. To javno delo je pod vodstvom osnovnošolske svetovalne službe.

Vsako leto pripravljamo nove programe s katerimi smo lahko še učinkovitejši, vendar pa nam Zavod za zaposlovanje ne odobri vseh programov in ne zadostnega števila delovnih mest. Kljub temu imamo glede na velikost naše občine, pripravljenih in odobrenih največ programov in največ delovnih mest. S temi programi želimo izboljšati kvaliteto življenja v naši občini, ter dati vsaj začasno možnost zaposlitve mnogim, ki žal nimajo redne zaposlitve.

Iztok JEREBIC

V letu 2000 in 2001 so odobreni programi:

	št. del mest	
	2000	2001
1. Komunalno urejanje KS in romskih naselij	20	20
2. Urejanje gradu, parka in cvetličnih gred občine Beltinci	3	4
3. Prevoz potnikov z brodom in skrb za mlin na reki Muri	5	5
4. Komunalni nadzor v občini Beltinci	1	1
5. Animator in koordinator društvenih aktivnosti	0	1
6. Posredovanje turističnih informacij in vzpodbujanje priprave propagandnega materiala ter koordinacija turističnih aktivnosti	2	2
7. Koordinator aktivnosti Karitasa v občini Beltinci	0	1
8. Pomoč otrokom Romov, njihovi vključitvi v vrtec, šolo in lokalno skupnost	2	2
9. Pomoč na domu ostarelim in pomoči potrebnim občanom	1	1
10. Informator na OŠ Beltinci	1	1
11. Fizična pomoč gibalno oviranim otrokom oziroma mladostnikom	1	1
12. Pomoč v prostovoljnem gasilstvu	0	1
13. Zaposlovanje težje zaposljivih in invalidnih oseb	1	1
14. Tisoč novih možnosti – vrtec	1	1
15. Tisoč novih možnosti – šola	1	1
16. Socialno-pedagoška pomoč otrokom in družinam – šola	1	1

NA KRATKO O PRORAČUNU OBČINE BELTINCI ZA LETO 2001

Spoštovane občanke, občani!

Občinski svet Občine Beltinci je na redni seji dne 28/2-00 sprejel odlok o proračunu občine Beltinci za leto 2001 za naslednje pravne osebe: Občino Beltinci, Krajevne skupnosti Beltinci, Bratonci, Dokležovje, Gančani, Ižakovci, Lipa, Lipovci in Melinci ter Razvojni sklad Občine Beltinci (v skrajni levi koloni tabele so odhodki krajevnih skupnosti označeni s KS, odhodki razvojnega sklada pa z RS). Na naslednji strani so razvidni prihodki po vrstah, ki jih v glavnem določajo državni predpisi. Smatramo, da je bolj bistven pogled na razporeditev odhodkov, zato objavljamo analitični prikaz odhodkov po namenih. Odhodki brez oznak v levi koloni so tekoči odhodki, kjer sam opis postavke dokaj točno opredeljuje namen. Preden je začel veljati Zakon o javnih financah, so posamezna ministrstva, vsako za svoje področje, v sodelovanju z občinami pripravila razrez za tako imenovano tekočo porabo. Danes so podlage za financiranje posameznih namenov zapisane v več predpisih. Tako na primer Zakon o vrtcih in Pravilnik o plačilu staršev določata, kolikšen delež ekonomske cene je dolžan pokrivati ustanovitelj zavoda, Zakon o zdravstvenem zavarovanju predpisuje, kdo je dolžan kriti obvezno zavarovanje občanom brez urejenega osnovnega zdravstvenega varstva, predpisi o šolstvu, katere stroške pokriva ustanovitelj itd. Zato je za »zdravje« občine bistveno, koliko sredstev ostaja za investicijske namene. V skrajni levi koloni smo le-te označili s črko I. Tako so bistvene zadane naloge, poleg tekočih za leto 2001:

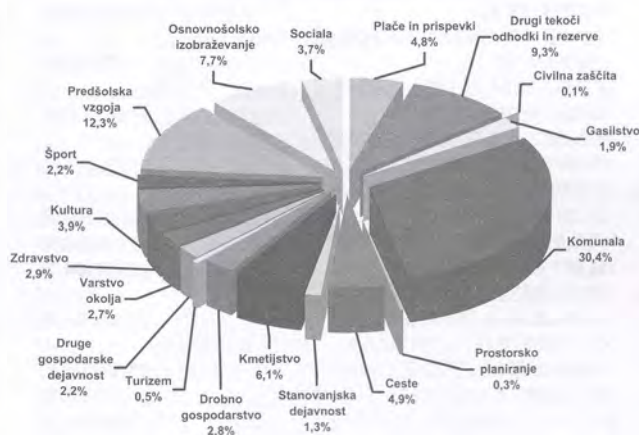
- dokončanje vseh primarnih vodovodov (Gančani – Hraščica), izgradnja črpališča in z dograditvijo prehod na lastni vodooskrbni sistem, ki ga bo upravljajo podjetje Komuna d.o.o., Beltinci,
- določitev lokacije/lokacij za čistilno napravo in odkup zemljišč ter dokončanje projektov za kanalizacijo
- preko razvojnega sklada bomo urejali, obrtno/industrijsko cono in po končanih analizah tople vode pridobili idejne projekte o namenih koriščenja geotermalne vode,
- sodelovali bomo pri nakupu gasilskega vozila za PGD Dokležovje,
- asfaltirali bomo odsek ceste Hraščica do ceste Gančani – Bogojina,
- pridobili bomo projekte za kolesarske steze po občini,
- uredili manjše parkirišče na Mladinski pri Črncu,
- sodelovali bomo pri izgradnji knjižnice v Murski Soboti, še naprej bomo obnavljali grad in sodelovali pri obnovi sakralnih objektov,

- uredili bomo okolico vrtca na Melincih,
- nadaljevali z zamenjavo dotrajanih oken v osnovni šoli Beltinci,
- pridobitev projektov za dom starejših in/ali kulturni dom,
- druge tekoče aktivnosti

Cilj proračuna je zadostiti potrebam čim širšega kroga občanov in verjamemo, da smo na pravi poti.

Referat za proračun in finance:
Štefan ČINČ

PRORAČUN
Občine Beltinci za leto 2001

Opis	Znesek (SIT)
Plače in prispevki	48.262.900,00
Drugi tekoči odhodki in rezerve	94.034.587,03
Civilna zaščita	1.000.000,00
Gasilstvo	19.350.000,00
Komunala	308.009.000,00
Prostorsko planiranje	3.217.000,00
Ceste	49.591.000,00
Stanovanjska dejavnost	12.800.000,00
Kmetijstvo	62.215.000,00
Drobnogospodarsko	28.488.000,00
Turizem	4.791.000,00
Druge gospodarske dejavnosti	22.445.000,00
Varstvo okolja	27.400.000,00
Zdravstvo	29.220.000,00
Kultura	39.686.000,00
Šport	22.407.000,00
Predšolska vzgoja	124.648.600,00
Osnovnošolsko izobraževanje	77.760.000,00
Socialna	37.578.000,00
SKUPAJ	1.012.903.087,03

PRORAČUN 2001

**- PRIHODKI PO VRSTAH IN ODHODKI PO FUNKCIONALNIH
NAMENIH KONSOLIDIRANI IZKAZ ZA:
OBČINO BELTINCI, KRAJEVNE SKUPNOSTI IN RAZVOJNI SKLAD**

A BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

VRSTA PRIHODKA	ZNESEK	%
PRIHODKI-SKUPAJ	1.002.354.980,00	100
DAVČNI PRIHODKI	315.905.000,00	31,5
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	226.553.000,00	
DOHODNINA - LETNI PORAČUN	3.348.000,00	
AKONTACIJA DOHODNINE (AKD) OD PLAČ	195.042.000,00	
AKD OD POKOJNIN	3.222.000,00	
AKD OD PREJEMKOV NA PODLAGI POG. DELA	4.392.000,00	
AKD OD DRUGIH PREJEMKOV (NAGRADE...)	524.000,00	
AKD OD KATASTRSKEGA DOH - KMET. ZEMLJ.	66.000,00	
AKD OD KATASTRSKEGA DOH - GOZD. ZEMLJ.	31.000,00	
AKD OD DOHODKA IZ DEJAVNOSTI	8.270.000,00	
AKD OD VSAKEGA PREJEMKA	464.000,00	
AKD OD DOBIČKA IZ KAPITALA OD NEPREMIČNIN	150.000,00	
AKD OD OD VRED. PAPIRJEV IN DR. DEL. V KAP.	306.000,00	
AKD OD DOHODKOV, DOSEŽENIH Z UDEL.		
PRI DOBIČKU	2.924.000,00	
AKD OD OD OBRETI NA POSOJILA DANA FIZ.		
IN PRAV. O.	52.000,00	
AKD OD DOH. IZ PREMOŽENJA		
DAJANJE V NAJEM	1.886.000,00	
AKD OD DOH. IZ PREM. PRAVIC		
- AVTORSKIH PRAVIC	4.670.000,00	
ADK OD DOH. IZ PREM. PRAVIC		
- IZUMI, IZBOLJŠAVE	96.000,00	
ZAMUDNE OBRETI OD DOHODNINE	1.101.000,00	
DAVKI NA PREMOŽENJE	32.036.000,00	
NADOMESTILO ZA UPORABO		
STAVB. ZEM.-PRAVNE OSEBE	20.000.000,00	
NADOMESTILO ZA UPORABO		
STAVB. ZEM.-FIZIČNE OSEBE	10.000.000,00	
DAVEK OD PREMOŽENJA - OD STAVB	95.000,00	
DAVEK NA DEDŠČINE IN DARILA	104.000,00	
DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN		
- OD PRAVNIH OSEB	300.000,00	
DAVEK NA PROMET NEPREMIČNIN		
- OD FIZIČNIH OSEB	1.438.000,00	
DAV. NA PROM. NEPREM. OD PRAV IN FIZ.		
OSEB IZVEN RS	2.000,00	
ZAMUDNE OBRETI OD DAVKA NA PROMET		
NEPREMIČNIN	97.000,00	
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	57.316.000,00	
DAVEK NA DOBIČEK OD IGER NA SREČO	890.000,00	
POSEBNA TAKSA NA IGRALNE AVTOMATE	616.000,00	
KOMUNALNE TAKSE ZA TAKSAM ZAVEZ. PRED.	5.000.000,00	
PRISTOJBINA ZA VZDRŽEVANJE GOZD. CEST	310.000,00	
ODŠKODNINA ZA SPREM. NAMEMB. KMET. ZEMLJ.	46.000.000,00	
POŽARNA TAKSA	2.000.000,00	
ODŠKODNINA OD IZKOP. RUDNIN	2.500.000,00	
NEDAVČNI PRIHODKI	73.396.980,00	7,3
UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI		
IZ PREMOŽENJA	2.436.000,00	
OBRETI OD SREDSTEV NA VPOGLED	243.000,00	
PRIH. OD OBRETI - DEPOZITI OD VEZANIH		
NAM. SRED.	1.500.000,00	
RS PRIH. OD OBRETI		
- DEPOZITI PRI BANKAH - RS	500.000,00	
KS OBRETI OD SREDSTEV NA VPOGLED	193.000,00	
TAKSE IN PRISTOJBINE	2.090.000,00	
UPRAVNE TAKSE	2.050.000,00	
KRAJEVNA TAKSA	40.000,00	
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	19.126.000,00	
PRIHODKI OD PRODAJE-NAJEMNINJE		
ZA STANOVANJA	968.000,00	
PRIHODKI OD PRODAJE - RAZPIS. DOK.,		
MAPNE KOPJE...	500.000,00	
KS PRIHODKI OD NAJEMNIN ZA POSLOVNE		
PROSTORE - KS	893.000,00	
KS VODARINA - OBČANI	16.765.000,00	
DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	49.744.980,00	

DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	250.000,00	
KOMUNALNI PRISPEVKI	2.249.000,00	
PRISPEVKI OBČANOV ZA TEK. PORABO		
- POMOČ NA DOMU	577.000,00	
SOFINANCIRANJE MAT. STROŠKOV - UE ZA KU	500.000,00	
SOFINANCIRANJE JAVNIH DEL		
- ZAVOD ZA ZAP.	21.000.000,00	
KS NEDAVČNI PRIH. KS		
- TT, KOM. PRISP., CATV, MV	25.168.980,00	
KAPITALSKI PRIHODKI	35.765.000,00	3,6
PRODAJA OSNOVNIH SREDSTEV	32.500.000,00	
STANOVANJSKA SREDSTVA - PRODAJA, KREDITI	9.500.000,00	
PRODAJA SKLADIŠČA	23.000.000,00	
PRODAJA ZEMLJIŠČ IN NEMATERIALNEGA		
PREMOŽENJA	3.265.000,00	
PRIHODKI OD PRODAJE STAVBNIH ZEMLJIŠČ	3.265.000,00	
PREJETE DONACIJE	72.388.000,00	7,2
PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	72.388.000,00	
DONACIJE	500.000,00	
KS KRAJEVNI SAMOPRISPEVKI	71.888.000,00	
TRANSFERNI PRIHODKI	504.900.000,00	50,4
TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH		
JAVNOFINANČNIH INŠT.	504.900.000,00	
PREJETA SRED. IZ DRŽAV. PRORAČUNA		
ZA TEKOČE OBV. IZRAVNAVA	306.500.000,00	
DRŽ. PRORAČ.-SOF. INV. - VODOVOD	60.000.000,00	
DRŽ. PRORAČ.-SOF. INV. - REF.-JASLI, IŽAKOVCI	3.900.000,00	
DRŽ. PRORAČ.-SOF. INV. - MIN. ZA KULT.-GRAD	10.000.000,00	
DRŽ. PRORAČ.-SOF. INV. - MIN. ZA ZDRAVSTVO	10.000.000,00	
DRUGA PREJETA SRED. IZ DRŽAVNEGA		
PRORAČUNA-SUŠA	36.000.000,00	
PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČ. KS		
- TEKOČE OBV.-VODA	19.400.000,00	
RS OBČINA BELTINCI - RAZVOJNI SKLAD	24.500.000,00	
KS PRENOS SRED. IZ OBČ. PRORAČ. NA KS		
- TEK. PORABA	18.000.000,00	
KS PRENOS SRED. IZ OBČ. PRORAČ. NA KS - ZA INV.	16.600.000,00	
ODHODKI		
ŠIFRA FUNKCIONALNI NAMEN	ZNESEK	%
OSNOVNE PLAČE	22.400.000,00	
SPLOŠNI DODATKI	6.300.000,00	
DODATKI ZA DELO V POSEBNIH POGOJIH	65.000,00	
REGRES ZA LETNI DOPUST	1.400.000,00	
POVRAČILA STROŠKOV PREHRANE MED DELOM	1.600.000,00	
POVRAČILA STROŠKOV PREVOZA NA DELO	1.300.000,00	
SREDSTVA ZA DELOVNO USPEŠNOST	800.000,00	
SREDSTVA ZA NADURNO DELO, MENTORSTVA	2.700.000,00	
DRUGI PREJEMKI ZAPOSLENIH	120.000,00	
PRISPEVEK ZA POK. IN INV. ZAVAROVANJE	2.855.000,00	
PRISPEVEK ZA OBVEZNO ZDRAV. ZAVAROVANJE	2.052.000,00	
PRISPEVEK ZA POŠKODBE PRI DELU	171.000,00	
PRISPEVEK ZA ZAPOSLOVANJE	19.000,00	
PRISPEVEK ZA PORODNIŠKO VARSTVO	32.000,00	
DAVEK NA IZPLAČANE PLAČE	1.200.000,00	
KS KS - PLAČE	5.248.900,00	
1/1 PLAČE IN PRISPEVKI	48.262.900,00	4,8
PISARNIŠKI MATERIAL IN STORITVE	2.500.000,00	
ČISTILNI MATERIAL IN STORITVE	215.000,00	
STORITVE VAROVANJA ZGRADB IN PROSTOROV	200.000,00	
ČASOPISI, REVIIJE, KNJIGE, STROKOVNA LITERATURA	1.000.000,00	
OGLAŠEVANJE-URADNE OBJAVE, GLASILA	3.500.000,00	
DROBNO ORODJE IN NAPRAVE	100.000,00	
ELEKTRIČNA ENERGIJA - UPRAVA	650.000,00	
PORABA KURIV IN STROŠKI OGREVANJA	800.000,00	
KOMUNALNE STORITVE-UPRAVA	25.000,00	
TELEFON, FAX, ELEKTRONSKA POŠTA	2.000.000,00	
POŠTNIŠKE, KURIRSKO STORITVE	500.000,00	
GORIVA, MAZIVA ZA PREVOZNA SREDSTVA	350.000,00	
VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA VOZIL	200.000,00	
PRISTOJBINE ZA REGISTRACIJO VOZIL	50.000,00	
ZAVAROVALNE PREMIIJE ZA VOZILA	360.000,00	

DNEVNICE ZA SLUŽBENA POTOVANJA-UPRAVA	200.000,00	
HOTELSKJE IN RESTAVRACIJSKE STORITVE		
NA SLUŽ. POT.	100.000,00	
STROŠKI PREVOZA V DRŽAVI	220.000,00	
DRUGI IZDATKI ZA SLUŽBENA POTOVANJA	50.000,00	
TEKOČE VZDRŽEVANJE POSLOVNIH OBJEKTOV	2.100.000,00	
TEKOČE VZDRŽEVANJE DRUGIH		
OBJEKTOV-UPRAVA	1.000.000,00	
ZAVAROVALNE PREMIJE ZA OBJEKTE, OPREMO	550.000,00	
TEKOČE VZDRŽEVANJE KOMUNIK. IN RAČ. OPREME	500.000,00	
TEKOČE VZDRŽEVANJE DRUGE OPREME	600.000,00	
PLAČILA ZA DELO PREKO ŠTUDENTSKEGA SERVISIA	820.000,00	
SEJNINE, NADOMESTILA	7.500.000,00	
IZDATKI ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE		
ZAPOSLENIH	900.000,00	
PLAČILA STORITEV APP	30.000,00	
DRUGI OPERATIVNI ODHODKI, PROMOCIJA,		
PRIREDITVE	7.600.000,00	
TEKOČA PRORAČUNSKA REZERVA	6.467.520,00	
POLITIČNE STRANKE - DOTACIJE	3.165.480,00	
DRUGA DRUŠTVA - DOTACIJE	1.800.000,00	
TEKOČI TRANSFERI DRUGIM RAVNEM		
DRŽAVE - KS	18.000.000,00	
NAKUP RAČUNALNIKOV		
IN PROGRAMSKE OPREME	1.000.000,00	
NAKUP TELEKOMUNIKACIJSKE OPREME		
IN NAPELJAV	500.000,00	
NAKUP DRUGIH OSNOVNIH SREDSTEV	500.000,00	
KS KS - DRUGI TEKOČI ODHODKI, REZERVE	27.881.587,03	
RS RAZ. SKLAD-PIS. MAT. IN STORITVE - RS	100.000,00	
1/2 DRUGI TEKOČI ODHODKI IN REZERVE	94.034.587,03	9,3
UNIFORME, SLUŽBENA OBLEKA - CZ	1.000.000,00	
2 CIVILNA ZAŠČITA	1.000.000,00	0,1
GASILSTVO	4.000.000,00	
KS - GASILSTVO	1.350.000,00	
1 NAKUP GASILSKE OPREME	14.000.000,00	
3 GASILSTVO	19.350.000,00	1,9
ELEKTRIČNA ENERGIJA - JAVNA RAZSVETLJAVNA	5.500.000,00	
VODARINA - KOMUNALA	13.000.000,00	
VZDRŽEVANJE KOM. OBJEKTOV - JR, VODOVOD	3.500.000,00	
DRUGO TEK. VZDRŽ. - PARK, ZELENIČE...	800.000,00	
JAVNA DELA - KOMUNALA	22.000.000,00	
DRUGI TRANSFERI POSAMEZNIKOM		
- VRAČ. SRED. ZA VODOV. MS	4.000.000,00	
1 VODOOSKRBA (VOD GAN.-HRAŠ., ČRPALIŠČE)	131.000.000,00	
1 ODKUP ZEMLJIŠČE - KANALIZACIJA	7.000.000,00	
1 KANALIZACIJA-PROJEKTI	15.000.000,00	
1 INVESTICIJSKI TRANSFERI KRAJEVNIM		
SKUPNOSTIM	16.600.000,00	
KS KS - KOMUNALA	89.609.000,00	
4/1 KOMUNALA	308.009.000,00	30,4
PROSTORSKO PLANIRANJE	3.000.000,00	
KS KS - PROSTORSKO PLANIRANJE	217.000,00	
4/2 PROSTORSKO PLANIRANJE	3.217.000,00	0,3
VZDRŽEVANJE CEST, ŽELEZNIŠKIH PREHODOV,		
MOSTOV	21.000.000,00	
1 CESTE - HRAŠČICA DO CESTE GANČ.-BOG.	10.000.000,00	
1 PROJEKT/IZGRADNJA - KOLESARSKE STEZE		
(2001-GANČANI)	3.000.000,00	
KS KS - CESTE	15.591.000,00	
4/3 CESTE	49.591.000,00	4,9
TEKOČE VZDRŽEVANJE STANOVANJSKIH OBJEKTOV	150.000,00	
STANOVANJSKA SREDSTVA-STANOVANJSKI SKLAD	2.100.000,00	
STANOVANJSKA SREDSTVA-ODŠKODNINSKI SKLAD	1.050.000,00	
1 NAKUP ZGRADB IN PROSTOROV - STANOVANJA	9.500.000,00	
4/4 STANOVANJSKA DEJAVNOST	12.800.000,00	1,3
REZERVA ZA NARAVNE NESREČE	5.500.000,00	
KOMPLEKSNE SUBVENCije V KMETIJSTVU	20.000.000,00	
SANACIJSKA SREDSTVA	36.000.000,00	
KMETIJSTVO-DOTACIJE DRUŠTVOM	650.000,00	
KS KS - KMETIJSTVO	65.000,00	
4/5 KMETIJSTVO	62.215.000,00	6,1
SUBVENCIONIRANJE OBRESTI PRIV. PODJ.		
IN ZASEBNIKOM	2.000.000,00	
DRUGI TRANSFERI-SOF. - SINERGIJA	1.750.000,00	
1 RAZVOJNI SKLAD-KAPITALSKI TRANSFERI	24.500.000,00	
KS KS - DROBNO GOSPODARSTVO	238.000,00	
4/6 DROBNO GOSPODARSTVO	28.488.000,00	2,8
TURIZEM-DOTACIJE DRUŠTVOM	1.900.000,00	
1 MLIN NA MURI	1.000.000,00	

KS KS - TURIZEM	1.891.000,00	
4/7 TURIZEM	4.791.000,00	0,5
OGLAŠEVANJE-INTERNI KANAL	3.800.000,00	
GEODETSKE STORITVE	200.000,00	
I PARKIRIŠČE - PARK/MLADINSKA	10.000.000,00	
KS KS - DRUGE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI	8.445.000,00	
4/8 DRUGE GOSPODARSKE DEJAVNOST	22.445.000,00	2,2
4 SKUPAJ GOSPODARSKE DEJAVNOSTI	491.556.000,00	
KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV,		
ODVOZ POSEBNIH ODPADKOV	8.500.000,00	
RSI RAZVOJNI SKLAD-ŠTUDIJA/PROJETI		
- OBRATNA CONA/VRTINA	18.900.000,00	
5 VARSTVO OKOLJA	27.400.000,00	2,7
ZDRAVSTVENE STORITVE - MRLIŠKI OGLEDI	620.000,00	
ZDRAV. ZAV. DOLOČENIH KATEGORIJ OBČANOV	13.600.000,00	
1 ZDRAVSTVENI DOM BELTINCI, URGENTNA		
SLUŽBA-INVESTICIJE	15.000.000,00	
7 ZDRAVSTVO	29.220.000,00	2,9
JAVNA DELA - KULTURA	750.000,00	
KULTURA-DOTACIJE DRUŠTVOM	4.500.000,00	
ZALOŽNIŠKE IN TISKARSKE STORITVE	800.000,00	
PLAČILA PO POGODBAH O DELU,		
AVTORSKI HONORARJI	650.000,00	
KULTURNI ZAVODI-BIBLIOTHEKA IN KNJIGE		
ZA ŠTUD. KNJIŽNICO	1.000.000,00	
1 KULTURA- KNJIŽNICA M. SOBOTA,		
OBNOVA STARE ŠOLE	4.000.000,00	
1 KULTURA - OBNOVA		
ZGOD. SPOMENIKOV - GRAD	20.000.000,00	
1 SAKRALNI OBJEKTI - KAPELA BRATONCI,		
ST. ANTON (PARK), TURN.	3.000.000,00	
1 KULTURA - NABAVA ORGEL DOKLEŽOVJE	1.500.000,00	
KS KS - KULTURA	3.486.000,00	
8/1 KULTURA	39.686.000,00	3,9
ŠPORT-DOTACIJE DRUŠTVOM	12.000.000,00	
1 ŠPORTNI OBJEKTI-INV. TRENŠF.	2.000.000,00	
KS KS - ŠPORT	8.407.000,00	
8/2 ŠPORT	22.407.000,00	2,2
JAVNA DELA - VRTEC	3.500.000,00	
VRTCI-DIFERENCIRANA CENA,		
NOVOLETNA OBDARITEV...	110.000.000,00	
VRTCI - MATERIALNI STROŠKI	500.000,00	
1 INVESTICIJE-OTROŠKO VARSTVO		
- IŽAK, MELINCI	10.000.000,00	
KS KS - TRANSFERI - PREDŠOLSKA VZGOJA	648.600,00	
9/1 PREDŠOLSKA VZGOJA	124.648.600,00	12,3
REGRESIRANJE PREVOZOV V ŠOLO	17.000.000,00	
JAVNA DELA - OSNOVNA ŠOLA	400.000,00	
DRUGI TRANSFERI POSAMEZNIKOM		
IN GOSP.-LETOVANJE	2.300.000,00	
NADSTANDARD - OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	4.500.000,00	
OŠ - DOTACIJE - MATERIALNI STROŠKI,		
RAZŠIRJENA DEJAVNOST	14.500.000,00	
1 INVESTICIJE-VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE-ŠOLA		
BELTINCI	39.000.000,00	
KS KS - TRANSFERI - VZGOJA IN IZOBRAŽ.	60.000,00	
9/2 OSNOVNOŠOLSKO IZOBRAŽEVANJE	77.760.000,00	7,7
DENARNE POMOČI	1.500.000,00	
REGRESIRANJE OSKRBE V DOMOVH	18.000.000,00	
PLAČILO POGREBNIN	500.000,00	
JAVNA DELA - SOCIALA	260.000,00	
DRUGI TRANSFERI POSAMEZNIKOM		
IN GOSP.- STAR. OBČANI...	1.400.000,00	
SOCIALA-DOTACIJE DRUŠTVOM	1.900.000,00	
TEK. TRANSFERI - SOCIALA - ČSD	3.100.000,00	
1 PROJEKT - DOM STAREJŠIH/KULTURNI DOM	8.000.000,00	
KS KS - SOCIALA	2.918.000,00	
10 SOCIALA	37.578.000,00	3,7
SKUPAJ ODHODKI	1.012.903.087,03	100
RAZLIKA PO BILANCI PRIHODKOV		
IN ODHODKOV	-10.548.107,03	
B RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	-6.000.000,00	
RS KREDITI FIZIČNIM OSEBAM		
IN POSAMEZNIKOM (DEPOZITI)	10.000.000,00	
RS VRAČ. KREDITOV/DEPOZITOV	4.000.000,00	
SKUPAJ RAZLIKA PO BILANCAH	-16.548.107,03	
PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI		
SE POKRIVA IZ STANJA NA ŽIRO-RACUNIH NA DAN 31/12-2000.		

Na podlagi določil Pravilnika o dodeljevanju sredstev za subvencioniranje kmetijske pridelave in preskrbe hrane iz proračuna Občine Beltinci (Ur. list RS, št. 52/98) in 8. člena Statuta Občine Beltinci (Ur. list RS, št. 46/00) je Občinski svet Občine Beltinci na seji dne 08.03.2001 sprejel naslednji

SKLEP O RAZPOREDITVI SREDSTEV ZA SUBVENCIONIRANJE KMETIJSKE PRIDELAVE HRANE IZ PRORAČUNA OBČINE BELTINCI

I.

Za subvencioniranje kmetijske pridelave se iz proračuna Občine Beltinci za leto 2001 sredstva razporedijo za regresiranje naslednjih namenov:

1. GOVEDOREJA

- Za nakup plemenskih telic: 40.000,00 SIT/1kom.
- Domači privez: 35.000,00 SIT/1 kom.
- Seme uvoženih bikov: 2.000,00 SIT/1 kom.
- Regres za nakup hladilnih naprav (mleko): 80.000,00 SIT/1 kom.

2. PRAŠČEREJA

- Za nakup plemenskih mladice: 15.000,00 SIT/1kom.
- Za nakup plemenskih merjascev: 15.000,00 SIT/1 kom.

3. ČEBELARSTVO

- Za zdravljenje varoze: 500,00 SIT /1 panj.

4. ZDRAVLJENJE

- Lantentni mastitis: 6.000,00 SIT/ po računu.
- Bolezni kuncev

5. RASTLINSKA PROIZVODNJA

- Za nakup semenske pšenice, rži, ječmena, ovs: 20,00 SIT/ 1 kg.
- Za nakup sadik - flanc: 9,00 SIT/1 kom.
- Paprike, paradižnika: 5,00 SIT/1 kom.
- Zelje: 30 % od cene semena.
- Radič (seme): 3,00 SIT/1 kom.
- Solata (flance): 30,00 SIT/1 kg.
- Nakup semenskega krompirja: 50 % od cene/1 kg
- Za nakup strniščnih posevkov za zeleni podor (ohrov, gorjušica, farcelija-raula): 50 % od cene /1 kg
- Za nakup trave, travno-deteljnih mešanic, ljulka: 500,00 SIT/1 kg.
- Semena oljne repice:

6. VINOGRADNIŠTVO

- Za nakup trstnih cepljenk: 65,00 SIT/1kom.

7. OHRANJANJE IN IZBOLJŠANJE RODOVITNOSTI

TAL:

- Za nakup apnenca: 5,00 SIT/kg.
- Za nakup mulja: 100 % cene, brez prevoza.

8. ANALIZE

- Za analizo tal: 50 % cene/ene analize
- Za analizo krme: 50 % cene/ene analize

9. TESTIRANJE ŠKROPILNIC

50 % atesta stroškov

10. POSKUSI IN SVETOVANJA (ŽVZ...) V LETU 2001 = 60.000,00 SIT

- Čebelarsko društvo Beltinci = 40.000,00 SIT
- Govedorejsko društvo Beltinci = 100.000,00 SIT

11. ZAVAROVANJE POSEVKOV

30 % od zavarovalne premije plača občina

II.

Upravičenci do sredstev za subvencioniranje kmetijske pridelave so lahko fizične osebe, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da ima upravičenec do sredstev stalno bivališče na območju občine Beltinci;
- da ima koristnik regresa plemensko žival vsaj 5 let v svojem hlevu (razen plemenskih merjascev);
- da ima koristnik regresa prejšnje plemenske živali, v kolikor je le-ta izločena iz njegovega hleva, ustrezno v veterinarsko potrdilo o prisilnem zakolu te živali;
- da je sredstvo oz. blago, ki se regresira, praviloma kupljeno na območju občine Beltinci (razen v primerih, ko na območju občine Beltinci ni v prodaji);
- da koristnik regresa kupuje regresirano blago samo na svoje ime in naslov (samo za sebe);
- v posameznem kmetijstvu (gospodinjstvu) lahko uveljavlja regres samo en koristnik.

III.

Poleg splošnih pogojev, navedenih v tem sklepu, morajo biti za pridobitev sredstev za subvencioniranje v kmetijstvu izpolnjeni še naslednji pogoji:

Pod točko 1 (1. alineja) in pod točko 2:

- predložitev plačanega računa o nakupu plemenske telice, plemenske svinje ali merjasca;

Pod točko 1 (2. alineja):

- predložitev potrdila kmetijske svetovalne službe o tem, da doma vzgojena žival izpolnjuje pogoje za plemensko žival; (OPOMBA: subvencionira se nakup največ 3 kom. plemenskih telic in največ 5 kom. za domači privez, 5 kom. plemenskih svinj in 1 kom. plemenski merjasec - po posameznem upravičencu.)

Pod točko 3:

- predložitev potrdila veterinarske službe o opravljenem zdravljenju viroze čebel upravičenca. (OPOMBA: subvencionira se zdravljenje največ 150 panjev posameznega upravičenca.)

Pod točko 4:

- predložitev plačanega računa o zdravljenju. (OPOMBA: subvencionira se 1 poseg na žival v letu in zdravljenje največ 10 živali - na gospodarstvo.)

Pod točko 5:

- prodajalec semenske pšenice, rži, ječmena, ovs: pri prodaji omenjenih semen kupcu - upravičencu zmanjša ceno tega blaga za višino sub-

vencije. Regresni zahtevek za razliko do prave cene prodajalec uveljavi z izkazano dokumentacijo (plačani račun) o prodaji omenjenega blaga kupcu pri občinski upravi Občine Beltinci.

(OPOMBA: subvencionira se nakup semen za:

- semenska pšenica - za površino največ 10 ha posameznega upravičenca;
- druge žitarice - za površino največ 5 ha posameznega upravičenca;
- tršnišni in drugi posevki - za površino največ 5 ha posameznega upravičenca;
- za nakup sadik - flanc paprike, paradižnika in zelja se predloži plačani račun (OMEJITEV: največ za 10.000 flanc na posameznega upravičenca);
- za nakup semena radiča se predloži plačani račun;
- za nakup flanc solate se predloži plačani račun (OMEJITEV: največ 10.000 flanc na posameznega upravičenca);

Pod točko 6:

- predložitev plačanega računa o nakupu trsnih cepljenk (regresira se nakup največ 1000 trsnih cepljenk posameznega upravičenca);

Pod točko 7:

- pri nakupu apnenca velja enak način uveljavljanja regresa kot pod točko 5, dočim je pri nakupu mulja potrebno predložiti plačani račun.
(regresira se nakup apnenca največ za 2 toni/1ha in mulja največ 8 ton/1ha).

Pod točko 8:

- predložitev plačanega računa o opravljeni analizi (do 50% cene analize in največ za pet analiz po upravičencu);

Pod točko 9:

- testiranje škroplilnic vrši s strani Občine Beltinci pooblaščen izvajalec
(upravičenec plača ceno testiranja, zmanjšano za znesek subvencije)

IV.

V primeru, da finančna sredstva namenjena subvencioniranju v kmetijstvu ne bodo uporabljena za vse v tem sklepu določene namene (če za določene namene ne bo zadostnega interesa), jih je v mesecu novembru 2001 mogoče preračunati Občine Beltinci je 31.12.2001. Zahtevki se uveljavljajo pri občinski upravi Občine Beltinci, Mladinska 2.

V.

Zadnji rok za uveljavljanje zahtevkov za pridobitev finančnih sredstev za subvencioniranje v kmetijstvu v letu 2001 iz proračuna Občine Beltinci je 31.12.2001. Zahtevki se uveljavljajo pri občinski upravi Občine Beltinci, Mladinska 2.

VI.

Sklep se namesti na oglasne deske po vseh krajevnih skupnostih Občine Beltinci in se objavi v občinskem glasilu, izvajati pa se začne z dnem sprejetja.

Številka: 414-07/150

Beltinci, dne 08.03.2001

Župan:
Jožef KAVAS

40. MEDNARODNI SEJEM ALPE ADRIA

Prva letošnja sejemska prireditev na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil sejem Alpe Adria, ob njem pa še sejem Fotostik, ki praznuje letos peto obletnico. Popularni, vedno živahni in največji turistični sejem v državi je letos na iniciativo vse močnejšega turističnega dela razstavljalcev ponujal potešitev dopustniškega hrepenenja že od 6. do 10. februarja.

Štirideseti, jubilejni, mednarodni sejem Alpe Adria je letos na 4000 kvadratnih metrih razstavnih površin predstavil kar 123 razstavljalcev iz 13 držav, sejem Fotostik pa 41 razstavljalcev iz 12 držav, kar kaže na že tradicionalne povezave, ki jih ima Slovenija na področju turizma z mnogimi tujimi državami.

Sejem Alpe Adria je glasnik pomladi in poletne turistične ponudbe. Na letošnjem sejmu je imela, ob turistični ponudbi sredozemskih in eksotičnih dežel, svoje posebno mesto tudi Slovenija s svojo naravno in kulturno dediščino ter z zanimivostmi.

Sicer pa je imel letošnji sejem tudi vrsto drugih zanimivosti. S posebnimi nacionalnimi razstavnimi prostori so se predstavljale še Hrvaška, Italija, Španija, Ciper, Češka, ZR Jugoslavija in Turčija, poleg njih pa še vse slovenske regije in še posebej slovenska zdravilišča ter turistične agencije. Predstavile so se tudi domala vse slovenske občine. *Tudi beltinska občina se je predstavila v okviru lokalne turistične organizacije »Prekmurški izvir«, in sicer v sredo, 7.2., ko smo predstavniki občine delili propagandno gradivo mimoidočim in jih tako vabili na obisk v prekmurško ravnico. Tako kot vsi ostali ponudniki turističnih možnosti smo bili tudi mi bogato založeni z najnovejšim gradivom in vsemi pomembnimi podatki, ki zanimajo potencialne dopustnike. Na stojnicah so skoraj vsepovsod ponujali slastne domače prigrizke, dobra vina in druge pijače.*

Vsebinsko sejma so smiselno dopolnjevali še navtika in salon opreme za kampiranje in karavaning, kjer so bila na ogled najrazličnejša plovila, navtična in potapljaška oprema in oprema za različne športne dejavnosti. Obiskovalci so lahko med drugim občudovali najsodobnejše avtodome, bazene, opremo za taborjenje in potovanja, gorska kolesa, izvenkrmne motorje in še mnoge stvari, ki nam omogočajo prijetno preživljanje prostega časa.

Sejem so popestrile tudi mnoge druge zabavne, strokovne in poslovne predstavitve. V Forumu ter na razstavnih prostorih so se mudile glasbene in folklorne skupine, na pokušino so bile dobrote iz vseh koncev Slovenije, vrstila pa so se tudi nagradna žrebanja za obiskovalce.

Turistične agencije so zanimivo predstavile letovanja na Hrvaškem, na celotnem sredozemskem področju in v eksotičnih krajih. Tako je bil npr. razstaveni prostor turistične agencije Kompas Holidays narejen v obliki hrvaške obale, turistično društvo in osnovna šola Polzela sta pripravila na kulturni praznik literarni večer, posvečen pisateljici Neži Maurer ob njenem sedemdesetem rojstnem dnevu. Na prihajajoča sejma Vino Ljubljana in Kulinarika, ki bosta odprta od 3. do 7. aprila pa je javnost opomnil enološki dan.

Sejem Alpe Adria je bil ena od priložnosti, da smo predstavili beltinsko občino in njene zanimivosti potencialnim turistom, ki bodo zašli v naše kraje in priložnost, da smo spoznali, kaj moramo ponuditi turistom, tako mimoidočim kot stacionarnim gostom, da bomo enakovredni ponudniki na trgu turizma.

Lidija ERJAVEC

STO LET MARIJE HORVAT

Življenjska pot gospe Marije Horvat se je začela 28.1.1901 v Beltincih, v družini Gruškovnjak, mladost pa je preživela na sedanji Krožni ulici. Poročila se je s Horvatovim Viktorjem. V zakonu sta se jima rodili dve hčerki (Verona in Marija) in dva sina (Viktor in Jože). Da bi preživela družino, je gospa Marija dve

osem) in pravnuki (teh je štirinajst), ima pa že tudi prapravnuke.

V prostorih občine Beltinci je na dan žena, 8.marca, gospo Marijo Horvat in njene ožje sorodnike sprejel župan naše občine in ji čestital ob minulem stotem rojstnem dnevu, ki ga je praznovala 28. januarja.

Ljudske pevke iz Beltinec so ji zapele pesmi, ki jih je tudi sama nekoč prepevala. Ljudske pevke so ji te pesmi spet priklicale v spomin, saj je skupaj z njimi tudi zapela, kar ji je privabilo solze v oči. Na koncu je gospa Marija prerezala rojstnodnevno torto, s katero smo se posladkali in zaželeli gospe Mariji Horvat še mnogo srečnih in zdravih let.

Lidija ERJAVEC

Gospod župan je čestital gospe Marijo ob njenem 100. rojstnem dnevu

Gospa Marija s svojimi štirimi otroki

leti sezonsko delala v Franciji. Ko pa se je vrnila v takratno staro Jugoslavijo, je bila kuharica pri žandarjih. Po 1. sv. vojni je ostala doma, takrat je družina kupila kravo, ki je vzdrževala celo družino. V Beltincih je bila v tistih časih gospa Marija znana po tem, da je dolga leta sama obrezovala trsje in stiskala grozdje ter drugim svetovala pri urejanju vinogradov. Ob večerih se je družina vedno zbirala ob petju in tudi zjutraj je mama Marija vedno zbujala otroke s pesmijo.

Mož gospe Marije je bil v tistem času zaposlen kot bûjraš na reki Muri. Ker pa je bil po poklicu strojnik parne lokomotive, je zaprosil za zaposlitev pri grofu Zichyju in dobil delo na mlinu pri parni lokomotivi ter tam delal do 2. svetovne vojne, ko je ostal doma. Po vojni pa je odšel v pokoj, po nekaj letih zbolel in leta 1966 v bolezni tudi umrl. Gospa Marija je takrat ostala sama, živel je pri sinu, pomagala in svetovala snaham pri vsakodnevni opravi ter hodila na izlete z upokojenci. Ko je sin, pri katerem je živel, ostal vdovec, se je gospa Marija odločila, da bo odšla v dom ostarelih v Rakičan. Sedaj tam prebiva že šest let. Ko je prišla v dom ostarelih, se je takoj vključila v tamkajšnji pevski zbor, v katerem je prepevala vse do pred kratkim. Pravi, da je ne boli nič, da dobro sliši in vidi, le spomin ji malo peša. V domu ostarelih jo obiskujejo otroci, vnuki (ima jih

VEČNAMENSKA DVORANA V GANČANIH

Spoštovane krajanke in krajani!

Želimo vam spregovoriti o opravljanem delu v večnamenski dvorani v minulem letu.

V letu 2000 smo na skupni prireditvi, ki je bila poimenovana »Gančani za 3000«, svečano predali svojemu namenu večnamensko dvorano s spremljajočimi prostori. V finančni uspeh te prireditve so nekateri podvomili, zato sedaj tem odgovarjamo z dejstvi, da smo od izkupička te prireditve nabavili opremo. Predsednik gasilskega društva je dal pobudo, da ne bi delili sredstev na posamezna društva, ampak bi jih uporabili za skupno dobro. Dogovorjeno je bilo, da se opremi kuhinja, ki je ob večnamenski

dvorani. Do konca leta 2000 opremili kuhinjo, tako da je bila v uporabi že za najdaljšo noč v letu. V organizaciji vseh društev v vasi smo pripravili silvestrovanje za Gančance. Vsem, ki so s prostovoljnimi delom prispevali, da smo opremili kuhinjo, izrekamo besedo zahvale, še posebej Mariji in Marjanu Kuzma, ki sta opravila veliko delo pri nabavi opreme. Morda se boste spraševali, kaj sedaj s to kuhinjo. Ta ni namenjena le KS in društvom za razne prireditve, ta prostor lahko koristite tudi vi, spoštovane krajanke in krajani, za raznovrstne namene (gostije, abrahamske, birmanske, obhajila, itd.).

Alojz VINČEC

Novo opremljena kuhinja v dvorani ŠRC Gančani s pridnimi kuharji Marjanom, Boštjanom in Brankom

DAN ŽENA IN MATERINSKI DAN V GANČANIH

Z odhodom zime in z njo sivine se prebujata narava, ki prinese med nas tudi praznik naših mater, žena in deklet. Z željo, da bi jim olepšali ta dan, smo se srečali 10. marca 2001 - prvič v novi dvorani v ŠRC Gančani.

Praznovanja se je udeležilo 110 slavljenk, tako da smo z ostalimi prisotnimi napolnili dvorano.

Člani KUD »Dolinec« Gančani smo si letošnji kulturni program zastavili malo drugače, kot smo ga bili vajeni. S svojim koncertom se je predstavil harmonikarski orkester Obmurski fantje pod vodstvom Štefana Matka. Ob poslušanju smo se prepustili zvokom harmonik. Za popestritev pa je poskrbel še naš neumorni moški pevski zbor.

V družabnem delu so naše slavljenke pozabile na vsakdanje skrbi in se povesile ob prijetni glasbi. Ker naše drage matere, žene in dekleta razdajajo dobroto, nežnost, lepoto in ljubezen nam vsem, smo bili počaščeni, da smo jim lahko olepšali vsaj del njihovega praznika.

Marija ŠTAUS

Koncert harmonikarskega orkestra »Obmurski fantje« pod vodstvom Štefana Matka

Moški zapeli našim ženam

PUSTNA POVORKA V NAŠI OBČINI

Pustne dneve, vse od sobote pa tja do torka, so tudi letos popestrili karnevali in pustne povorke v naši občini.

Bližal se je pustni torek. Naši najmlajši so željno pričakovali ta dan, vsak je že vedel, kaj bo za pusta, zato smo člani TD Beltinci zdaj že tradicionalno organizirali veliko pustno rajanje na dvorišču gostišča Zvezda Beltinci. Letos je bilo še nekoliko bolj pestro, kajti rajanju so se pridružili tudi vrtci občine Beltinci z njihovimi vzgojiteljicami. Za vse maske so bili na razpolago pravi pustni krofe in veliko toplega čaja, za kar je poskrbelo osebje gostišča Zvezda.

Otroci so s svojo bujno domišljijo uprizorili zelene pustne maske. Da ne govorimo, koliko različnih mask

je bilo, je pa vredno omeniti, da so bile prevladujoči »telebajski« in »venecijske maske«.

Otroci so odhajali v vrtec ob 11.30 uri, kjer so se nekoliko spočili in prihajali razposajeni v spremstvu staršev nazaj. Program smo popestrili z živo glasbo »Duo Pajdaša« in z nagradnimi igrami. Otroci so domov odhajali nekoliko utrujeni, vendar srečni in zadovoljni. Pustno rajanje je bilo sprostitev za male in velike s plesom in skakanjem smo premagali mraz, upajmo, da smo pregnali tudi zimo!

Mateja GRAJ,
predsednica TD Beltinci

PUSTNA TRADICIJA V LIPOVCIH

Pred petimi leti smo v turističnem društvu začeli oživljati pustni običaj maskiranja z namenom, da k temu pritegnemo čim več krajanov in na takšen način poskrbimo za ohranjanje in poživitev ljudskih običajev.

Tako smo ob letošnjem pustnem času organizirali že tradicionalno pustno povorko.

Na pustno nedeljo, 25. februarja, so se začele maske zbirati pred vaškim domom ob 13. uri. Prihajale so iz vseh koncev krajevnih skupnosti, posamične in skupinske. Videti je bilo zelo domiselne maske, kar je dokaz, da se na ta veselje in šegavi dogodek pripravljajo že nekaj časa.

Zelo razveseljivo je, da poleg odraslih sodeluje vedno več otroških mask. To je pravzaprav neke vrste garancija, da se bo tradicija pustovanja v Lipovcih nadaljevala in širila. Velikokrat otroci nagovorijo starše, da jih spremljajo, kar je v obojestransko veselje.

Maske v pustni povorki, na čelu kateri je bil nepogrešljivi pozvačin in harmonikaš, pa tudi novi predsednik TD Štefan Forjan, so pozdravljale krajanke, ki so jih pričakali ob svojih domovih s krofi, pijačo in drugimi dobrotami.

Ob koncu pohoda so se vse pustne maske, maskirane in »civilne«, okrepčale s pijačo in malico v vaškem domu, za kar so poskrbeli člani turističnega

»Jamski ljudje« na maskaradi v Lipovcih

društva. Harmonikaš je še naprej razveseljeval maske, ki so tudi zaplesale maskaradni ples.

Med udeleženci letošnjih mask je bila zelo posrečena večja skupina »jamskih ljudi«; sodelovali so telebajski, naftni šejki, menihi, vesoljčki, klovni, dojenčki in še nešteto drugih.

Znano je, da po starih šegah pustne maske preganjajo zimo in kličejo pomlad v deželo. Toda ne samo v deželo. Pomlad se naseli tudi v srca ljudi, saj se v pustni opravi pozabi na vsakodnevne skrbi.

Pustovanje v Lipovcih dobiva tisto razsežnost, ko bo potrebno razmisliti o večji promociji turistične ponudbe tudi za širše območje. Idej in zamisli o tem je veliko in morda bo že za prihodnjega pusta del tega uresničeno.

Janko BEZJAK

Maske pred vaškim domom v Lipovcih

NASTOP PO KRAJŠEM PREMORU

Dosedanja vsakoletna navada je bila, da smo spomin na slovenskega poeta, dr. Franceta Prešerna, obujali ob obletnici njegove smrti, 8. februarja. V Lipovcih je že v začetku lanskega leta na občnem zboru KUD-a bil sprejet sklep, da bomo organizirali proslavo ob datumu njegovega rojstva in ne smrti.

Tako smo pod okriljem kulturno-umetniškega društva organizirali proslavo, ki je bila 3. decembra 2000 v vaškem domu, torej ob 200-letnici rojstva Prešerna.

Mlada krajanka Mirjana Pozdrec je napovedovala pester program, v katerem so nastopili otroci iz lipovskega vrta, mlada glasbenika Gorazd Zajc in Stanko Brenčič, recitatorki Kaja Cigan in Valentina Jeneš, lipovske ljudske pevke ter moški pevski zbor, ki je po krajšem premoru ponovno začel prepevati.

Moškemu pevskemu zboru so se po novem letu pridružili nekateri novi

Nastop zbora ob predstavitvi 2. kasete lipovskih ljudskih pevk; Od leve proti desni: Štefan Pozdrec, Alojz Jerebic, Stanko Jeneš, Franc Cigan, Gorazd Trivadar (zborovodja), Boštjan Pozdrec, Zlatko Stanko, Anton Škafar in Alojz Maučec. Poleg omenjenih pojejo v zboru v tem času še: Boštjan Forjan, Štefan Forjan, Dušan Recek, Darko Zadravec, Jože Zadravec in Stanko Zver.

pevci, ki so že na samem začetku pokazali veliko volje do zborovskega petja, pridružili pa so se še nekateri, ki so že prej sodelovali.

Po zatrdjevanju predsednika zbora, Štefana Pozderca, so se začeli pripravljati za nastop na občinski reviji občine Beltinci. Nastopili bodo tudi na reviji pevskih zborov meseca maja v M. So-

boti. Odločili so se, da bodo 20-letnico delovanja proslavili s koncertom ob koncu leta.

Članom moškega pevskega zbora iz Lipovca želimo veliko uspešnega zborovskega petja.

Janko BEZJAK,
predsednik sveta KS Lipovci

TUDI NAŠA ŠOLA BO EKO ŠOLA

Bistvo življenja, ki ga sestavljajo minljivi organizmi, je njegovo obnavljanje. Le bogata narava in urejeno okolje sta trdna opora vsake skupnosti in človeštva. Premalo se zavedamo, da smo del žive narave, ki jo hkrati občudujemo in izkoriščamo tudi mi sami. Ko odvržemo odpadke na travnik, uničujemo svoje okolje, podiramo drevesa, gradimo ceste, nebotičnike. Ali ni lepši pogled na dehtečo rožo, zeleno jablano? V hitenju za materialnimi dobrinami smo pozabili, kje so naše korenine.

Res je že skrajni čas, da tudi sami storimo nekaj za varstvo narave, da naši zanamci ne bodo gledali le železa in betona. Veseli smo, da se je tudi naša šola odločila, da se bo priključila nacionalnemu projektu »Eko šola kot način življenja.«

Na pobudo učiteljice gospe Marije Poredoš se je decembra sestal organizacijski odbor. V program smo zapisali kar nekaj ciljev: uredili bomo prostore v šoli, še bolj bomo skrbeli za čistočo v šoli in njeni okolici, organizirali bomo zelene straže, ekološko osveščali učence in njihove starše glede ločenega zbiranja odpadkov, poskrbeli bomo za ptice pozimi (izdelava krmilnic in valilnic), popisali divja odlagališča, izdelovali priročne izdelke iz odpadnih materialov, statistično bomo obdelali podatke ob določenih akcijah, skrbeli za zdravo življenje (zdrava prehrana in telesne aktivnosti), spomladi bomo uredili tudi zeliščni vrt, izdelujemo eko koše, ki jih bomo postavili v šoli, pa morda še kaj. Z novim letom so začele potekati razne aktivnosti: zbiramo star papir, prazne baterije in pločevinke, izdelujemo eko papir za eko voščilnice, pripravljamo razne razstave na temo varovanja okolja in se vključujemo s programom na raznih prireditvah. Tudi vsi naravoslovni dnevi so načrtovani prav v tej smeri. Na EKO oglasni deski seznanjamo vse na naši šoli o poteku dejavnosti in z oblikovanimi pravili obnašanja na poti do EKO načina življenja.

Pa ne bomo skrbeli samo za svoje okolje, ampak bomo posvetili pozornost tudi medsebojnim odnosom. Vodi nas misel, da čas nikoli ne sme minevati tako hitro, da ne bi zastali in pomislili na prijatelje, se nasmehnili in občutili lepoto tega, da imamo drug drugega.

Naš novinarski odbor bo izvedel anketo o okoljevarstveni osveščenosti v občini Beltinci in skrbel, da bo tudi širša javnost obveščena o vseh dejav-

nostih, ki bodo potekale v okviru pouka in izven njega, na vseh področjih od 1.–8. razreda. Trudili se bomo, da bomo v mesecu aprilu ob dnevu zemlje na osrednji prireditvi tudi na OŠ Beltinci podpisali »EKO LISTINO« – zaobljubo za nadaljnje delo.

To, kar smo danes, je rezultat večrajšnjih odločitev. To, kar bomo jutri, bo rezultat današnjih odločitev.

Novinarski odbor OŠ Beltinci
Nada FORJAN

EKO FRAJER

*Eko frajer fant je pravi,
saj odpadke vse pospravi.
O naravi on vse zna,
saj najbolje jo pozna.*

*Koške tri si naredi,
v njih odpadke razvrsti:
v prvem hrani star papir,
v drugem steklo se svetli,
v tretjem organske so snovi.*

*Tako si humus naredi,
z njim gredo pognoji.
Pridno rožice sadi,
si srce razveseli.*

*Vedno znova jih zaliva,
da jih suša ne bi pomorila.
Rožic nič ne poškrapi,
raje jih oplet hiti,
pesticidov se boji.*

*S kolesom on okrog se vozi,
da ozračja ne ogrozi.*

*Ko zunaj mraz pesti,
za živali pa skrbi.
Hrano jim povsod nastavi,
pri življenju jih ohrani.*

*Za vzgled nam ga postavim,
da bi posnemali ga tudi sami,
te vrline vsak ima,
ki naravo rad ima!*

Mojca OBRAN, 8.a

JESEN

*Jagode pokajo pod težo mošta,
v vinogradih sliši pesem se klopotcev,
ki preganja jato škorcev
ali pa pozdravlja njo.*

*Zavrela je iz mošta,
zašumela iz gozda,
zadišala je iz sadovnjaka,
zabrenčala iz čebelnjaka.*

*Drevesom obarvala je krošnje,
kmetom napolnila mošnje,
s pridelki jih je razveselila,
kmečke hrame napolnila.*

*Tako pripravila je zimi pot,
da ta s snegom napolnila bo vsak kot.
V vasi slišal se bo vrisk otrok,
kmet pa užival bo kot bog.*

*Le kdo je to,
ki prihaja tako vneto
in postara me za eno leto,
ko začne se šolsko leto?*

*Taka je jesen ta prava,
ki z zlatom razsipava.
Včasih se v meglo ovije
in lepote vse poskrije.*

Mojca OBRAN, 8.a

*Sključena, zgrbana,
a nasmejana vsa,
obložena s stoterimi darovi,
katere so naklonili ji bogovi,
je zopet stopila med nas.*

*Veselo stopila je tja v sadovnjak,
blagosloвила plod je vsak.
Obiskala je še polje to,
ki komaj čaka na njo.*

*A dolgo med nami ne bo,
predala bo svoje poslanstvo,
umirjeno in spokojno odšla bo
v deželo prosojno.*

Saša JERIC, 6.a

S pesmicama o jeseni smo sodelovali na natečaju Krakarjevi dnevi 2001 (Lojze Krakar- pesnik naše dežele), ki sta ga razpisala Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Črnomelj in Občina Semič.

Pesmi sta bili nagrajeni z glavnima knjižnima nagradama.

Darinka OBRAN, mentorica

PRIČAKOVANJE BOŽIČKA IN NOVEGA LETA V VRTCU BELTINCI

Mali šolarji s svojimi vzgojiteljicami smo se že drugič odločili, da bomo prihod Božička pričakali na poseben način. Sklenili smo, da bomo noč pred njegovim prihodom prespali kar v vrtcu. Ker pa otroci na dan starega leta ponavadi ostanejo doma, ko njihovi starši pričakujejo novo leto, smo se odločili, da to združimo in se lepo zabavamo. Seveda pa je vse to povezano z velikimi pripravami in tu so nam priskočili na pomoč starši. Potrebno je bilo poskrbeti za slovesno večerjo, sadni bife, pijačo, obložene kruhke, primerno okrasiti dvorano in še kup drobnih stvari. Seveda ni šlo brez obvezne toaleta in modernih frizur, za kar je poskrbela prijazna frizerka Zlatka in verjemite, da se nismo niti prepoznali, ko nas je uredila. V disku pa nas je obiskal čisto pravi glasbeni gost, Tonček Dugar, ki nam je zapel svoje pesmi, nekaj pa smo jih skupaj zapeli ob zvokih njegove kitare. Po obilni večerji smo skupaj pripravili jaslice, za katere smo material prinesli s Pohorja, ko smo bili na zimovanju. Cingljanje zvončka nas je povabilo pod

okrašeno smreko, kjer so nas čakala darila. Otroci so z odprtimi usti občudovali darila in otroški domišljiji kar ni hotelo biti konca. Vsak je nekaj vedel povedati o Božičku, čeprav ga ni »videl«. Urni kazalci so se hitro pomikali proti dvanajsti in bil je čas, da nazdravimo z otroškim šampanjcem in si zaželimmo vse dobro v novem letu, pa niko-

gar ni motilo, da malo prezgodaj. Na koncu smo se posladkali s torto in se po plesu začeli pripravljati na najbolj pričakovano dejanje tega večera, to je spanje v vrtcu. Še dolgo potem, ko smo ugasnili luči, so se otroci pogovarjali o tem večeru, dokler niso drug za drugim zaspani v sladki spanec.

Metka SRAKA, vzgojiteljica

KNJIGOBUBE

Knjiga je čudežna skrinjica, ki ustavi čas. Otrok je center našega zanimanja, je v središču dogajanja, ko mu beremo in se z njim pogovarjamo - s tem dvigamo njegovo samopodobo.

Kaj so Knjigobube?

So republiški projekt, ki ga organizira EPTA - Center za izobraževanje in usposabljanje.

Projekt je gradnik kakovostne komunikacije med otroki, starši in vzgojitelji. Spodbuja ustvarjalnost otrok, razvija bralne navade, kombinira najbolj sodobne tehnike razvoja verbalne in neverbalne komunikacije ter je tako enostaven pripomoček vzgojiteljem, učiteljem in staršem. Knjigobube je projekt skupnega ustvarjanja v dialogu!

SKUPNEGA zato, ker so vsi dogodki, aktivnosti, prireditve in naloge, ki jih projekt predlaga, namenjene skupinskemu ustvarjanju.

USTVARJANJA zaradi tega, ker Knjigobube spodbujajo tako vodeno kot tudi spontano ustvarjalnost.

V DIALOGU, kar pomeni, da Knjigobube temeljijo na dvosmerni komunikaciji med udeleženci. Takšna komunikacija je največje darilo, ki ga lahko damo eni drugim.

Spominske knjige - Pobarvane pravljice so skupaj s slikanicami, na katerih temeljijo, le pripomoček, s katerim dosežemo to skupno ustvarjanje v dialogu. Izbrane slikanice imajo moč, da že same po sebi vabijo v dialog, branje in poslušanje.

Kaj knjigobube ponujajo mentorjem

- obogatijo vzgojno-izobraževalni program,
- so dobra tehnika za uspešno komunikacijo,
- lastno izpopolnjevanje,
- možnost povezave z družino in ustanovo.

Kaj nudijo staršem

- nenasilno komunikacijo z otrokom,
- omogočajo, da se z otrokom ne le pogovarjajo, temveč tudi nekaj delajo (barvajo, rišejo, lepijo).

Kaj omogočajo otroku

- pozornost, ki jo starši in vzgojitelji izražajo v projektnih aktivnostih,
- doživetja - ne tekmovalno zблиževanje z drugimi otroki,
- veselje ob branju in ustvarjanju,
- vzpostavljanje kontakta s sabo in okoljem.

V enoti Beltinci sodelujemo v projektu Knjigobube drugo leto. V lanskem letu sta bili vključeni dve skupini jasličnih oddelkov, v letošnjem letu pa so vključene v projekt tri skupine v starosti od 1. do 7. leta.

Ker je projekt dodatni obogatitveni program, ki ni obvezni del vzgojno-izobraževalnega programa, ga financirajo starši sami.

Z ozirom na starost otrok sodelujemo v Malčkovi in Modri Pobarvani pravljici. Vsaka od njih vsebuje različne slikanice, ki so primerne otrokovi starosti, naloge v Pobarvani pravljici pa otrokovi zmogljivosti.

Ob začetku izvajanja projekta si izdelata vsaka mentorica program dela ter program prireditev in srečanj za starše skozi vse leto.

V mesecu februarju - tednu kulture smo mentorice in članice Knjigobub pripravile dramatizacijo za otroke in starše z naslovom »Torta za medvedka«.

Ob zaključku projekta dobi vsak otrok spričevalo in diplomu za uspešno opravljeno oziroma rešeno Pobarvano pravljico. Spričevala in diplome bosta podelila v mesecu maju na zaključni prireditvi Sten Viler in njegova Nerodna Avguščina, ki je tudi »junakinja« na diplomu.

Marija ZADRAVEC, mentorica Knjigobub

ZIMSKA LIGA OBČINE BELTINCI V MALEM NOGOMETU 2000-2001

Športna zveza Beltinci je tudi v minuli zimi, glede na to, da je prva zimska liga lepo uspela, že drugič organizirala zimsko ligo občine Beltinci v malem nogometu.

Namen zimske lige v malem nogometu je zapolniti premor med jesenskimi in spomladanskimi deli prvenstev športnih društev, spodbujati športne aktivnosti tudi v zimskem času, ko to na športnih objektih na prostem ni mogoče, maksimalno izkoristiti možnosti, ki jih ponuja telovadnica OŠ Beltinci, pa tudi vzpodbujati sodelovanje in predvsem pozitivno tekmovalnost med društvi in krajevnimi skupnostmi iz občine.

Pravila zimske lige občine Beltinci v malem nogometu 2000-2001 so bila oblikovana tako, da so svoje ekipe lahko prijavila športna društva, krajevne skupnosti in druge pravne osebe iz občine, za prijavljene ekipe pa so lahko nastopali občani naše občine in tudi drugi, ki so člani športnih društev iz občine. Sodelovalo je 15 ekip iz vseh vasi občine Beltinci. Ekipe so bile z žrebom razdeljene v dve skupini, kjer so igrale po enokrožnem sistemu "vsak z vsakim". Glede na dosežene rezultate in uvrstitve ekip v skupinah so se najboljši štiri ekipe na finalnem turnirju pomerile za najboljša mesta. Vse tekme so bile odigrane v telovadnici OŠ Beltinci, in sicer po sistemu 4+1.

Tekmovanje zimske lige 2000-2001 je vodilo vodstvo tekmovalja, ki je bilo določeno pred začetkom tekmovalja na sestanku, na katerem so sodelovali predstavniki prijavljenih ekip. Vodstvo tekmovalja je bilo naslednje: Jože Pivar (SZ Beltinci), vodja, Anton Aleš (KMN Beltinci) in Leopold Jerič (KMN LISSA Dokležovje), člana. Ob aktivnem sodelovanju zainteresiranih športnih društev je vodstvo tekmovalja oblikovalo pravila zimske lige, sistem tekmovalja, datume igranja tekem, zagotovilo sojenje nevtralnih sodnikov, priskrbelo nagrade in vodilo samo tekmovalje.

Po odigranih tekmah predtekmovalja v skupinah, ki so se odigrale 9.12., 17.12., 14.1. in 21.1., so ekipe dosegle naslednje uvrstitve:

Skupina A:

1. NK Beltinci mladina	16 (34:23)
2. Gloria Ižakovci	16 (31:21)
3. KMN Lipovci I.	15 (24:14)
4. KMN Meteor Melinci	12 (27:17)
5. KMN LISSA Dokležovje	9 (18:27)
6. NK Bratonci	9 (28:37)
7. NK Gančani I.	3 (16:29)
8. NK Lipa	3 (18:28)

Skupina B:

1. Obrtniki	15 (30:14)
2. KMN Beltinci	15 (27:7)
3. ŠD Ižakovci	12 (20:10)
4. NK Gančani II.	7 (13:17)
5. KMN Dokležovje	7 (20:31)
6. KS Bratonci	6 (14:34)

NK Beltinci mladina, zmagovalna ekipa zimske lige občine Beltinci v malem nogometu 2000/2001

7. KMN Lipovci II. 0 (13:24)

Po odigranem finalnem dnevu zimske lige občine Beltinci v malem nogometu 2000-2001, ko so najboljši štiri ekipe igrale za najboljša mesta in ki je bil odigran 28.1.2001, so ekipe dosegle naslednje končne uvrstitve:

1. mesto: NK Beltinci mladina
2. mesto: Obrtniki
3. mesto: Gloria Ižakovci
4. mesto: KMN Beltinci

Najboljši strelci:

1. David Ropoša (KMN LISSA Dokl.)	15
2. Ljubo Antolin (Gloria Ižakovci)	14
3. Mario Zver (Obrtniki)	13
4. Marko Virag (NK Beltinci ml.)	12
5. Matevž Fras (Obrtniki)	9
Dejan Majcen (NK Beltinci ml.)	9
7. Peter Vöröš (KMN Beltinci)	8
Štefan Pozdrec (KMN Meteor M.)	8
9. Milan Kerčmar (Gloria Ižakovci)	7
Zdenko Zver (KMN Beltinci)	7
Damjan Sraka (NK Beltinci mladina)	7
Srečko Vinkovič (KS Bratonci)	7
13. Branko Jona (KMN Lipovci I.)	6
Jure Forjan (KMN Lipovci I.)	6
Kristjan Kuzma (NK Gančani II.)	6
Forjan Matej (NK Bratonci)	6
Viktor Tkalec (NK Bratonci)	6
18. Peter Zdravec (NK Lipa)	5
Darko Horvat (NK Lipa)	5
Jože Vori (Gloria Ižakovci)	5
Borut Balažic (NK Beltinci mladina)	5
Janez Kuzma (KMN Meteor M.)	5
Miloš Tkalec (NK Beltinci mladina)	5
Jože Krauthaker (Obrtniki)	5

Ob koncu tekmovalja je vodstvo zimske lige izbralo tudi najboljši posameznike:

Najboljši vratar lige: **Gregor Kerman (NK Beltinci mladina)**

Najboljši strelci lige: **David Ropoša (KMN LISSA Dokležovje)**

Najboljši igralec lige: **Mario Zver (Obrtniki)**

Prehodni pokal občine Beltinci in ostale pokale je ob zaključku lige 28. 1. 2001 podelil predsednik Športne zveze Beltinci, g. Jože Horvat.

Še enkrat čestitke vsem najboljšim in zahvala vsem sodelujočim, kakor tudi vsem, ki ste v kar velikem številu spremljali zimsko ligo, ki bo zagotovo postala tradicionalna!

EKSTREMNI ŠPORT PADALSTVO – SKUPINSKI LIKOVNI SKOKI

Padalka Petra Jerebic iz Bratonec, študentka Ekonomsko-poslovne fakultete v Mariboru, se že tri leta ukvarja s padalstvom in ima za sabo 360 skokov. Osnovni tečaj je končala v Aeroklubu Murska Sobota, sedaj pa skače za padalski klub Andromeda skydiving iz Miklavža. Tekmuje v skupinskih likovnih skokih, v disciplinah četverke (4-way) in osmerke (8-way).

Discipline so si med seboj zelo podobne. V vseh disciplinah morajo padalci narediti čim več likov, razlikujejo pa se v številu padalcev, višini odskoka iz letala in v tekmovalnem času.

V disciplini osmerke (8-way) je 9 padalcev, ki skočijo z višine 4000 metrov. Osem padalcev mora v 50 sekundah narediti čim več vnaprej izžrebanih in predpisanih likov, deveti padalec dogajanje opazuje in snema s kamero na glavi.

Pri četverkah (4-way) je 5 padalcev, ki skočijo z višine 3000 metrov, štirje padalci delajo like 35 sekund, peti pa snema dogajanje pod sabo.

Posnetek se po pristanku padalcev predvaja sodnikom, ki ugotovijo število pravilno izvedenih likov. Ekipa, ki naredi največ likov brez napake, zmaga.

Vse to se dogaja ob hitrosti prek 200 kilometrov na uro, maksimalna hitrost pa lahko preseže tudi neverjetnih 400 kilometrov na uro. Potem na 800 metrih odpreš padalo in nato še kakšnih 5 minut in si na tleh.

Leto 2000 je bilo za Petro zelo uspešno. Na državnem padalskem prvenstvu v četverkah je s svojo ekipo Andromeda zasedla 3. mesto, v osmerkah pa 1. mesto in s tem naslov državnih prvakov.

Njena želja je, narediti čim več skokov s svojo ekipo in da bi bili čim boljši na državnem in v svetovnem nivoju.

J. BENEDIK

Pristanek padalca, park Tivoli (foto: Jankovič)

NOVI USPEHI HK LEK LIPOVCI - 35 LET DELOVANJA IN IZDAJA PUBLIKACIJE

V petek, 2. marca, je bilo v Lipovcih slovesno. Člani HK LEK Lipovci so odmevnim tekmovalnim uspehom dodali še dva pomembna delovna uspeha: praznovali so 35 let uspešnega delovanja kluba, ob tej priložnosti pa so izdali tudi publikacijo z naslovom »Hokej na travi v Lipovcih: 1965 – 2000«.

Ob 18. uri so člani kluba v prostorih vaškega doma v Lipovcih pripravili novinarsko konferenco, na kateri so člani kluba

Stanko Kerman, govornik na slovesnosti ob 35-letnici HK LEK Lipovci

ba Ivan Zajc, Stanko Kerman in Alojz Forjan zbranim novinarjem na kratko opisali zgodovino kluba ter potek in namen slovesnosti, ki so jo pripravili v ta namen. V drugem delu te novinarske konference pa je Feri Maučec svojim novinarskim kolegom še enkrat opisal vse uspehe kluba ter predstavil izdano publikacijo oz. knjigo, ki je že štirinajsta izpod njegovega peresa. Povedal je, da niti klub niti zveza za hokej na travi nimata ohranjenih določenih dokumentov in da se je tako pri zbiranju gradiva in podatkov moral zanesti predvsem na članke iz svoje novinarske kariere pri Vestniku. Ob izdatni pomoči nekaterih članov kluba je tako zbral dovolj gradiva, ga uredil in nastala je lična publikacija s številnimi podatki in fotografijami, ki jo je HK LEK Lipovci izdal v nakladi 800 izvodov.

Ob 19. uri pa je bila v dvorani vaškega doma v Lipovcih še slovesna akademija, na kateri so člani kluba širši javnosti predstavili delo kluba v 35-letni zgodovini, podelili plakete najzaslužnejšim in predstavili načrte za naprej. Na slovesnost so bili povabljeni vsi nekdanji in sedanjí igralci in funkcionarji kluba, razni športni delavci, predstavniki sponzorjev in družbenopolitičnih organizacij, krajani Lipovci in drugi prijatelji lipovskega hokeja. Za uvod so ljudske pevke iz Lipovca zapele pesem o svojem kraju, ki med drugim poje tudi o uspehih lipovskih hokejistov, kasneje pa so slovesnost s svojimi glasbenimi vložki popestrili še člani tamburaške skupine KUD Beltinci. Polno dvorano vaškega doma je najprej pozdra-

vil predsednik kluba Alojz Forjan. Osrednji govornik je bil Stanko Kerman, ki je v hokeju na travi v Lipovcih prisoten že od samega začetka, trenutno pa je član upravnega odbora in trener članske ekipe. Opisal je začetke v 60-tih letih, spomnil na vse tekmovalne uspehe kluba, ki so se skozi 35 let v bivši in sedanji državi kar vrstili, spomnil na vse delovne uspehe članov kluba, razkril nekatere cilje oz. želje za v bodoče. V nadaljevanju je član upravnega odbora Ivan Zajc v imenu HK LEK Lipovci podelil plakete najbolj zaslužnim hokejskim delavcem za njihovo dolgoletno, neutrudno, a s številnimi uspehi poplačano delo. Plakete so prejeli Alojz Forjan, Stanko Kerman, Franc Maučec, Miran Mesarič in Štefan Sraka. Podelili so tudi plakete zaslužnim družbenopolitičnim organizacijam in sponzorjem. Prejeli so jih: Zveza za hokej na travi Slovenije, Občina Beltinci, Krajevna skupnost Lipovci, Mestna občina Murska Sobota, LEK d.d. Ljubljana, Pomurska banka d.d., Radenska d.d., Galex d.d. in Zavarovalnica Triglav. Ob tej priložnosti so članom kluba ob njihovem jubileju čestitali ter se jim za njihovo delo, uspešno promocijo kraja in sponzorjev zahvalili župan občine Beltinci Jožef Kavaš, predsednik KS Lipovci Janko Bezjak, predsednik Športne zveze Beltinci Jože Horvat, predstavnik Olimpijskega komiteja Slovenije Vili Sekereš, predstavnica glavnega sponzorja vodja obrata LEK Li-

Feri Maučec, avtor publikacije in člani HK LEK Lipovci Stanko Kerman, Ivan Zajc in Alojz Forjan na tiskovni konferenci ob 35-letnici kluba in izdaji publikacije

povci Karmen Jerič in predstavnik HK Moravske toplice.

Družabno srečanje s prigrizkom in domačo kapljico ob koncu slovesnosti pa je bilo priložnost za obujanje spominov, oživetev starih prijateljstev, izmenjavo izkušenj med nekdanjimi in sedanjimi hokejisti, za razgovore med športnimi delavci raznih klubov in organizacij. To srečanje je bilo polno veselja, zadovoljstva in stiskov rok.

Naj kot popotnica lipovskim hokejistom za njihovo še nadaljnje dolgoletno uspešno delo zvenijo besede, s katerimi se tudi sami vzpodbujajo med tekmi in pri delovnih akcijah: »Nej popistiti!«

Spet je leto naokrog. Za nekoga uspešno, za nekoga nekoliko manj. Vsi delamo oz. smo že naredili pregled dela za leto nazaj. Tako tudi v športu. Športni uspehi ekip in posameznikov iz občine Beltinci v slovenskem in tudi v mednarodnem merilu so kar opazni in naredili bi napako, če ne bi vsako leto izbrali in razglasili najboljših.

O izboru najboljših športnikov občine za leto 2000 je po pooblastilu župana občine Beltinci odločalo predsedstvo Športne zveze Beltinci. Na podlagi javnega razpisa za zbiranje predlogov, ki sta ga občinska uprava in Športna zveza Beltinci posredovala vsem športnim društvom v občini in je bil javno objavljen tudi v občinskem glasilu decembra 2000, je predsedstvo Športne zveze Beltinci na svoji 6. seji dne 19. 1. 2001 izbralo najboljše športnike med posamezniki, najboljše športne kolektive, perspektivne športnike in dobitnike posebnih priznanj.

Vrstni red med športniki posamezniki:

1. mesto: Dejan Nemec
2. mesto: Petra Jerebic
3. mesto: Robert Mesarič

Vrstni red med športnimi kolektivi:

1. mesto: HK LEK Lipovci
2. mesto: SD Gančani
3. mesto: KMN Meteor Melinci

Perspektivni športniki:

Borut Balažič
Boštjan Stanko
Barbara Mlinarič

Posebno posmrtno priznanje:

Marjan Erjavec

Obrazložitve:

Marjan Erjavec je v svojem bogatem, a žal prekratkem življenju, poleg vseh javnih in stanovskih funkcij, ki jih je z veseljem opravljal, velik del svojega časa namenil športu. Bil je aktiven igralec malega nogometa, tako v članskem kot tudi v veteranskem rangu. Igral je v več klubih in ekipah. Še bolj kot njegova uspešna in dolgoletna igrska kariera pa ostaja v spominu njegovo neutrudno organizacijsko delo, ki ga je vložil v razvoj nogometa in športa v občini Beltinci in širše.

Pri izboru perspektivnih športnikov občine Beltinci se pri izboru ni gledalo izključno samo na starost in tekmovalne uspehe športnikov. Upošteval se je predvsem odnos mlajših športnikov do športa, marljivost in vztrajnost, predvsem pa verjetnost, da bo perspektivni športnik nadaljeval z delom in uspehi v športu. Podeljeno priznanje naj jim bo predvsem vzpodbuda.

Borut Balažič, rojen leta 1982, se z igranjem nogometa resno ukvarja že od 1. razreda osnovne šole. Kot vsestranski športnik, ki ima tudi zelo primeren odnos do športa, se je poskusil tudi v drugih športnih panogah, predvsem odbojki. Vendar je zmagala ljubezen do nogometa, kjer je skozi vse selekcije Nogometnega kluba Beltinci vedno napredoval in na koncu postal igralec članske ekipe ter postal tudi član državne reprezentance Slovenije do 18 let.

RAZGLASITEV NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV OBČINE BELTINCI ZA LETO 2000 – 27. 1. 2001

Boštjan Stanko, rojen leta 1983, član Hokejskega kluba LEK Lipovci, je že v osnovni šoli kazal znake vsestranskega športnika, saj se je ukvarjal z več športnimi panogami. Po končani osnovni šoli pa se je bolj posvetil igranju hokeja na travi. Z marljivim delom se je kmalu prebil v prvo ekipo svojega kluba. V letu 2000 se je v hokeju na travi dokončno afirmiral, saj se je poleg tega, da je bil prej reprezentant že v mlajših kategorijah, uvrstil tudi v člansko reprezentanco Slovenije.

Barbara Mlinarič, doma iz Izakovec, učenka OŠ Beltinci, je bila že v nižjih razredih zaradi vsestranske športne nadarjenosti vključena v sekcijo za atletiko in odbojko. V atletiki je tekmovala in še tekmuje za ekipo šole v raznih tekih in krosih. Zaradi motoričnih sposobnosti je bila že zelo zgodaj vključena v šolsko odbojgarsko ekipo in z njo kot kapetanka dosegla lepe uspehe. Kot zelo perspektivna igralka odbojke se je vključila v delo Odbojgarskega kluba Ljutomer, člana 1. državne lige, kjer zelo uspešno nastopa v mladinskih selekcijah.

Izborna komisija pri izboru najboljših športnikov posameznikov oz. posameznic ni gledala izključno na rang tekmovalja oz. tekmovalne uspehe ekip, iz katere posameznik oz. posameznica prihaja, temveč predvsem individualni uspeh posameznika, njegov odnos do ekipe in odnos do športa nasploh.

Dejan Nemec se je z igranjem nogometa začel ukvarjati že zelo zgodaj v rodnem Dokležovju. Kmalu je kot zelo talentiran in z veliko željo po dokazovanju prestopil iz Nogometnega kluba Beltinci v Nogometni klub MURA iz Murske Sobote. Tu je fant z veliko volje in želje po spoznavanju vseh skrivnosti nogometa v nekaj letih postal standardni vratar članske ekipe NK Mura. Opazili so ga tudi strokovnjaki Nogometne zveze Slovenije, saj je bil nekaj let odličen vratar mlade reprezentance Slovenije. Vrhunec njegove kariere pa zagotovo predstavlja leto 2000! Bil je član naše uspešne reprezentance, ki nas je poleti zastopala na evropskem prvenstvu v nogometu, ki je bilo na Nizozemskem in v Belgiji in kjer je naša reprezentanca pustila zelo dober vtis. Samo s svojim delom, voljo in odrekanjem mu je uspelo tudi to, da si je zagotovil mesto v ekipi zelo uspešnega belgijskega prvoligaša FC Brügge, ki kar veliko pomeni tudi v Evropi. Dejan Nemec si vsekakor zasluži, da se ga razglasi za najboljšega športnika občine Beltinci v letu 2000!

Kot obrazložitev za Petro Jerebic naj velja mnenje g. Jake Benedika, vodje slovenske padalske reprezentance:

Petra Jerebic, doma iz Bratonec, članica padalskega kluba Andromeda skydiving iz Miklavža kljub svojemu mla-

dinskemu statusu v padalskem športu enakovredno tekmuje v absolutni konkurenci na državnem nivoju. Ukvarja se s skupinskimi likovnimi skoki. Kljub svoji mladosti in komaj 400 skokom je v kategoriji osmerk osvojila naslov državnih prvakinja. Udeležuje se številnih tekmovalj doma in v tujini. Petra je tudi kandidatka za nastop v slovenski padalski reprezentanci za nastop na 2. svetovnih zračnih igrah in na 14. svetovnem padalskem prvenstvu v Španiji.

Robert Mesarič, član Hokejskega kluba LEK Lipovci, izhaja iz hokejske družine, zato je hokejsko palico prijel v roke že zelo zgodaj. Proглаšen je bil že za perspektivnega športnika občine Beltinci, od takrat pa je prerasel v vrhunškega hokejista, ki ga odlikujejo odlična telesna pripravljenost, tehnika in pozitiven odnos do ekipe. Je standardni član državne reprezentance. Poleg samega igranja hokeja je zelo dejaven v delu kluba in zveze, opravlja namreč tudi dela tajnika, deli športno pravico kot sodnik, svoje znanje hokeja pa z vidnimi uspehi prenaša tudi na mlajše.

Pri izboru najboljših športnih kolektivov občine Beltinci se ni gledalo izključno na popularnost panoge in na rang tekmovalja posamezne ekipe, temveč tudi na druge stvari: tekmovalne uspehe, organizacijo društev, organiziranje športnih prireditev, sodelovanje z okolico, posodabljanje športne infrastrukture.

1. mesto: Hokejski klub LEK Lipovci.

O vseh številnih uspehih Hokejskega kluba LEK Lipovci v času prejšnje države kakor tudi o uspehih po osamosvojitvi Slovenije je bilo že velikokrat govora. V letu 2000 so te uspehe samo še nadgradili. O vseh teh uspehih in o neumornem delu članov kluba skozi 35-letno zgodovino so ob koncu leta 2000 izdali tudi zbornik, kar za društvo, ki temelji izključno na prostovoljnem delu, zelo veliko pomeni. Dobro sodelujejo z okolico in vzorno skrbijo za športni objekt. Na tekmovalnem področju je Hokejski klub LEK Lipovci ponovno osvojil naslov državnega prvaka in naslov pokalnega prvaka v hokeju na travi v članski konkurenci, naslov državnega prvaka pa so osvojili tudi mladinci. Uspehi na raznih turnirjih in delo z mladimi pravilno usmeritev kluba samo še potrjujejo. Po izboru športnih novinarjev Pomurja je bil HK LEK Lipovci proglašen za 3. najboljši športni kolektiv Pomurja za leto 2000! HK LEK Lipovci je zaradi vsega omenjenega upravičeno najboljši športni kolektiv občine Beltinci v letu 2000!

2. mesto: Strelsko društvo Gančani.

Strelsko društvo Gančani, ki deluje že 25 let, je v teh letih doseglo lepo število tekmovalnih in delovnih uspehov. Leto 2000 je bilo za društvo še posebno uspešno. Najpomembnejši uspeh je vseka-

Nagrajenci izbora najboljših športnikov in športnih kolektivov občine Beltinci za leto 2000

kor 1. mesto v regijski ligi v streljanju z malokalibrsko puško. Poleg tega so ekipe strelcev iz SD Gančani dosegle številna najvišja mesta na raznih pokalih, tekmovaljih ter državnih in regijskih ligah. Poleg ekipnih tekmovalnih uspehov pa so številne odmevne uspehe dosegli tudi nekateri posamezniki iz društva. Ob nastopih v raznih ligah in na tekmovaljih so tudi sami organizirali nekaj uspešnih tekmovalj. Za ustvarjanje boljših pogojev dela v bodoče so v letu 2000 ob pomoči krajevne skupnosti in občine v ŠRC Gančani opremili novo 10-stezno avtomatsko strelišče, ki ga že s pridom uporabljajo.

3. mesto: Klub malega nogometa Meteor Melinci.

V Melincih se nogomet organizirano igra že od leta 1975. Klub velikega nogometa je zaradi neizpolnjevanja pogojev oz. neustreznega igrišča za igranje velikega nogometa kasneje prenehal delovati, na temeljih tega kluba pa je bil leta 1990 ustanovljen KMN Meteor Melinci. Doselej je ekipa kluba tekmovala v raznih občinskih in medobčinskih ligah in vedno dosegala zavidljive rezultate, tako je tudi po jesenskem delu tekoče sezone, saj ekipa kluba zaseda 1. mesto v medobčinski ligi malega nogometa. V redno tekmovalje je vključena tudi ekipa veteranov, oblikovano pa imajo tudi pionirsko ekipo ter tako skrbijo za vzgojo lastnega kadra. Največji organizacijski dosežek kluba v letu 2000 pa je vsekakor ta, da so ob pomoči lokalne skupnosti izgradili večnamensko asfaltno igrišče, ki bo omogočalo še boljšo športno vadbo ne le članom društva, temveč tudi vsem krajanom in ostalim zainteresiranim.

Podelitev

Priznanja in plakete najboljšim športnikom, športnim kolektivom, priznanja perspektivnim športnikom in posebno priznanje sta na prireditvi, ki je bila dne 27. 1. 2001 v sejni sobi na sedežu občinske uprave občine Beltinci, podelila župan občine Beltinci Jožef Kavaš in predsednik Športne zveze Beltinci Jože Horvat.

IZ PREDSTAVITVE KNJIGE ZGODOVINA MADŽARIZACIJE PREKMURJA

V nedeljo, 18. februarja, je bila pred nabito polno dvorano v Dokležovju predstavljena druga knjiga Ivana JERIČA, ki jo je uredil g. Alojz BENKOVIČ, z naslovom ZGODOVINA MADŽARIZACIJE PREKMURJA.

Po uvodnem kulturnem programu, ki so ga pripravila društva iz Dokležovja, so predstavitev knjige izvedli urednik g. Alojz Benkovič, Jeričev prijatelj in sodelavec sedaj dekan murskosoboške dekanije g. Martin Poredoš, profesor Teološke fakultete dr. Vinko Škafar in profesor Pedagoške fakultete doc. dr.

vpiše na Visoko bogoslovno šolo v Mariboru, kjer tudi 29. junija 1924 prejme mašniško posvečenje.

Njegove kaplanske službe: Ljutomer, nekaj časa v Beltincih, nato Murska Sobota (vmes narodni poslanec), župnijski upravitelj, župnik in dekan v Lendavi, župnik in dekan v Turnišču, generalni vikar za Prekmurje, nato po vojni štiriletni zapor. Po prihodu iz zapore 20. avgusta 1950 je bil pod nehnim pritiskom državnih oblasti kakor tudi nerazumevanja lavantinske škofije. Najprej je bil nekaj časa pri

mo še vse do potankosti natančno o priključitvi Prekmurja k matici Sloveniji.

Jerič je začel pisati svoje spomine, ko se je iz Turnišča kot upokojeni župnik nastanil v Murski Soboti. Svojemu delu je dal naslov MOJI SPOMINI, brez navedbe kraja in letnice. Tipkopis obsega 283 strani. Format 30x21cm. V začetku ima kazalo.

Jeričev tipkopis, izreden vir za predvojno, medvojno in povojno zgodovino Prekmurja, so nekateri že navajali. Tako ga npr. Franček Majcen v svoji knjigi Prekmurska četa med Muro in Rabo navaja kot: «Ivan Jerič: Spomini. Tipkopis. Dokležovje 1975.» Vendar v letu svoje smrti Jerič, že na pol slep, ni mogel pisati ali tipkati svojih spominov. Zato je prav, da Jeričevemu naslovu njegovega tipkanja dodamo kraj in letnico, in sicer: Ivan Jerič, Moji spomini, Bakovci 1972.

Kulturniki in sploh zgodovinarji, če bodo hoteli pisati o Prekmurju, ne bodo mogli mimo Jeričevih spominov. Morda bo branje in navajanje teh spominov nagnilo odgovorne in merodajne, da bodo Jeriču prisodili tisto mesto, ki mu gre (njegovo ime v SBL, poimenovanje ulic itd.).

Kot za vse pokončne osebnosti velja tudi za Jeriča Horacev izrek: »Contentur sibi res, non se submittere rebus« (»Poskušajo naj si podvreči stvari, ne pa da bi sebe podvrgli stvarim«). Ostal je trden na braniku slovenstva med vojno, po njej pa zagovornik pravic in svoboščin Cerkve tudi za ceno največjih žrtev.

(Povzeto po spremni besedi dr. Jožefa Smeja v knjigi Moji spomini.)

Dejan KLEMENČIČ

Beseda »avtorja« in urednika knjige ZGODOVINA MADŽARIZACIJE PREKMURJA

Ko sem od sorodnikov dobil tipkopis Zgodovina madžarizacije v Prekmurju, sem bil seveda zelo presenečen. Spraševal sem sobrate duhovnike, ki so Ivana Jeriča dobro poznali, ali je kdaj povedal, da bo napisal kaj takega. Dobil sem presenetljiv odgovor, da je pripovedoval, da je napisal nekaj, kar bo doživelo velik odziv, ampak da še ni čas za objavo. To je bilo delo Zgodovina madžarizacije v Prekmurju, kajti spomine je pisal pozneje na pritisk duhovnih sobratov. Na rekolekcijah (mesečnih srečanjih duhovnikov) je zelo rad pripovedoval svoje spomine iz vojaških let, pa o priklju-

Razstava ob predstavitvi knjige madžarizacije, ki jo je pripravila KS Dokležovje

Andrej Hozjan. V želji da knjigo prebere sami, vam v nadaljevanju ponujam le nekaj osnovnih podatkov o Ivanu Jeriču ter njegovi prvi in drugi knjigi.

Kdo je Ivan Jerič?

Ivan Jerič, častni kanonik, Maistrov borec, zavzema v polpretekli svetni in cerkveni zgodovini Prekmurja pomembno mesto.

Svet zagleda 4. junija 1891 v Dokležovju. Njegov življenjepis je zelo zanimiv. Z izredno marljivostjo in vztrajnostjo dokonča na šentviški gimnaziji srednješolske študije, potem ko jih je 19-leten začel v Lendavi in Monostru. Študira tudi v času služenja vojaškega roka. Kot državljana Avstroogrske ga vpokličejo v vojsko, je priča sarajevskemu atentatu na prestolonaslednika, borec vseh soških front, po vojni pa se vključi v t.i. jugoslovansko skupino za priključitev Prekmurja k matici Sloveniji. Vse to je lepo opisal v avtobiografskem delu Moji spomini. Po maturi se

bratu Mihaelu - župniku na Kobilju, potem bil kratek čas župnik v Turnišču. Aprila 1957 pride kot upokojeni župnik za duhovnega pomočnika v Mursko Soboto. Leta 1964 opravlja nekaj mesecev službo župnika v Murski Soboti.

Kot upokojeni soboški župnik se februarja 1965 preseli v Bakovce. Tam poleg pastoralnega dela dokonča pisanje svojih spominov. Zaradi bolezni (na pol oslepel) odide konec leta 1974 na svoj rojstni dom v Dokležovje. Prve dni decembra 1975 išče zdravniško pomoč v slovenjegraški bolnišnici, kjer po delni kapi 21. decembra 1975 umre.

Počiva na božji njivi v Dokležovju, kjer je bil 23. decembra 1975 pogreb.

Na kratko o knjigi »MOJI SPOMINI«

Moji spomini so avtobiografsko delo, ki so izšli v knjižni obliki januarja 2000 pri Župnijskem zavodu sv. Miklavža v Murski Soboti. Zbral in uredil pa jih je g. Alojz Benkovič. Poleg mnogih izkustev iz življenja Ivana Jeriča v tem delu izve-

ZGODOVINA MADŽARIZACIJE PREKMURJA

*»Domovine ne moreš naslikati s čopičem,
polnosti njenega življenja se celo
ubesediti ne da,
ustvarjalnosti ne moreš ukrotiti
s prisilnim jopičem,
z domovino ne moreš storiti ničesar
brez srca.«*

Ivan Cankar

čevanju Prekmurja Sloveniji in drugo. Na mnoga prigovarjanja se je dal pogovoriti, da je napisal spomine.

Sama knjiga Zgodovina madžarizacije v Prekmurju je v prvem delu bolj znanstveno delo. Avtor je mnogo let zbiral razne podatke in članke iz raznih revij, največ iz madžarizatorskega časopisa Muraszombat és vidéke. Po cele dneve je predsedel v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti in si izpisoval članke. V zapuščini sem videl te izpisane članke, ki so bili napisani na različne papirje, nemalokrat celo na pismenske ovojnice, ki jih je dobil od drugod kot pošto pošiljko. Obdelal je čas konca 19. in začetek 20. stoletja in glavne dejavnike pomadžarjenja v pokrajini ob Muri. Da je bil to peklenski načrt Madžarov, je neizpodbitno dejstvo, ki se je pa na srečo obrnil proti njim samim. Na strani 55 pričujoče knjige Zgodovina madžarizacije v Prekmurju Jerič navaja: »Dne 7. novembra 1918 je prišla madžarska vladna deputacija v Beograd k francoskemu generalu Franchetu d'Espereyju, vrhovnemu poveljniku solunske fronte, prosit mile pogoje za premirje. Poslanstvo je vodil sam predsednik vlade grof Karoly, ki je generalu sporočil, da se je Madžarska že ločila od Avstrije in Nemčije, da so Madžari že vrgli prejšnjo vlado, ki je bila soodgovorna za vojno, zato člani poslanstva niso prišli prosit milih pogojev za premirje kot kraljevi ministri, ampak kot zastopniki madžarskih narodov.

General se je zavaljal in s povzdignjenim glasom odgovoril: »Vi ne morete več govoriti v imenu madžarskih narodov, ampak samo v imenu Madžarov. V imenu ostalih narodnosti na Madžarskem lahko govorim jaz. O, dobro poznam vašo zgodovino! Vi ste druge narodnosti v svoji državi tlačili, zato so ti sedaj vaši sovražniki: Slovaki, Romuni in Jugoslovani. Te narode zadržuje moja roka. Če jih izpustim, vas bodo napadli in uničili! Mislite, da sem pozabil, kako ste sramotili Francijo.« (Hugo Brehn, Ketfejű sas lehül, str. 207).

To je samo en navedek iz knjige. Je pa tudi mnogo bolj bolečih za nekatere skupine ljudi iz pokrajine ob Muri. Vendar pisana dejstva govorijo o njihovem delovanju, pa čeprav hoče dandanes marsikdo to zanikati ali vsaj zminimalizirati.

Drugi del knjige je bralstvu že poznan iz njegove knjige Moji spomini. Opisuje namreč dogodke ob koncu prve svetovne vojne.

Knjiga je vsekakor nov dokument novejša zgodovina Prekmurja in osvetljuje še eno temno in žalostno plat ljudi ob Muri ob koncu 19. in začetku 20. stoletja.

Alojz BENKOVIČ

Dvorana v našem vaškem domu v Dokležovju je bila napolnjena do zadnjega kotička, obiskovalci od blizu in daleč so prišli na predstavitev druge knjige g. Ivana Jeriča Zgodovina madžarizacije Prekmurja. Knjiga je izšla pri založbi Stopinje iz Murske Sobote, naslovno stran je opremil slikar Ignac Meden, uredil pa jo je g. Alojz Benkovič, kateremu je tipkopis Ivana Jeriča odstopila sorodnica ga. Marjana Longar. Domačini smo ob tej priložnosti pripravili krajši kulturni program in razstavo o Jeričevem življenju.

G. Jerič je bil duhovnik in politik, priča sarajevskega atentata na prestolonaslednika Ferdinanda, borec na soški fronti in tudi Maistrov borec. Po prvi svetovni vojni se je priključil jugoslovanski skupini za priključitev Prekmurja k slovenskemu ozemlju, kar je zelo lepo opisal v avtobiografskem romanu Moji spomini. Po besedah g. Alojza Benkoviča in zgodovinarja g. dr. Andreja Hozjana je Jeričeva knjiga Zgodovina madžarizacije Prekmurja nov dokument o novejši zgodovini Prekmurja, v kateri avtor osvetli še eno temno in žalostno plat življenja ljudi ob Muri ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. V predstavitvi knjige sta ob omenjenih sodelovala še dr. Vinko Škafar, pisec spremne besede, in g. dekan Martin Poredoš. Omenjeno knjigo je g. Jerič napisal že pred Spomini, vendar je sam čutil, da ni še prišel pravi čas za njeno objavo. Prav gotovo pa bodo o knjigi spregovorili še drugi, predvsem zgodovinarji, saj je bilo o tem premalo povedanega.

Ponosni in srečni smo, da smo se ob 80-letnici priključitve Prekmurja Sloveniji spominjali tudi dogodkov in ljudi, ki so krojili usodo našega prekmurskega človeka ob Muri, ki je ves čas svojega toka povezovala ljudi ob Muri. Tako smo se jim vsaj malo oddolžili in jim dali prepotrebno veljavo, saj so ustvarjali našo zgodovino. In med njimi je tudi naš domačin, pisec obeh knjig, g. Ivan Jerič, ki je za svoje zasluge prejel posmrtno priznanje ob-

čine Beltinci. Zato je prav, da smo se tudi domačini spomnili nanj, saj imamo v načrtu postavitev njegovega doprsnega kipa in ureditev spominske sobe. Kajti vse novo, kar raste in rodi, je zraslo iz tal, ki so jih pripravili za setev naši predhodniki, ki so čutili s srcem za narod in domovino. Tega se je zavedal že Trubar in pozneje vsi njegovi nasledniki, ki so nam zapustili bogato dediščino, da se iz nje napajamo in oplajamo našo dušo. Da se lahko njihove misli, ideje in dela ohranijo med ljudmi, med narodom, pa je potrebno kulturno dejanje, kajti kultura je namenjena vsem in naj ne bi bila sredstvo za doseg določenih ciljev. Včasih vse preveč mačehovsko ravnamo z našim jezikom, z našo slovenščino. Jezik je vendar odmev duše, ki ga že mati polži v zibelko svojemu otroku in se pozneje ob skrbni negi lahko razcveti v čudovito rožo ali pa se spremeni v bodeč osat, če ga zanemarjamo. In naš krajan g. Ivan Jerič se je vse svoje življenje trudil, da bi naš materni jezik blagohotno zazvenel v ušesih vseh ljudi, čeprav je ob tem velikokrat naletel na gluha ušesa ali pa še kaj hujšega. »Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas,« je zapisal naš veliki poet Oton Župancič. Je že tako, da vse preraadi pozabljamo na ljudi, ki so v določenem zgodovinskem obdobju veliko prispevali k razvoju in ohranjanju neke pokrajine in so za ta dejanja bili celo preganjani. Tudi našemu rojaku se je zgodilo veliko krivic in trpljenja, vendar je kljub ponižanju ostal zvest maternemu jeziku, svojemu narodu in pesmim, ki mu jih je prepevala njegova mati. Tako kot mnogi pred njim se je močno zavedal, da brez narodne pesmi naš narod ne bi vzdržal v tisočletnem boju z močnejšimi narodi, ki so hoteli izbrisati vse, kar je bilo slovenskega. Tudi sam je bil izreden pevec in je zelo rad pel, še posebej v družbi.

Upam in želim, da bo po obeh Jeričevih knjigah seglo veliko bralcev, saj sta dragoceno pričevanje o naši bogati preteklosti. Dodala pa bi še eno misel: »Brez knjig se da živeti, vendar je življenje z njimi mnogo lepše.«

Marija ZVER,
predsednica DPM Dokležovje

ETNOKULTURA: USPEŠEN ZAKLJUČEK PHAROVEGA PROJEKTA DRUŠTVA ZA KULTURO IN LJUDSKO IZROČILO IŽAKOVCI

Obogatiti obmurski prostor z oživitvijo kulturne dediščine v prostoru reke Mure, med Rabo in Muro in pripomoči k dokončni izgradnji plavajočega mlina na Muri v Ižakovcih s Pharovimi sredstvi v višini 1,6 milijona SIT je bilo vodilo društva v šestmesečnem izvajanju projekta, ki je bil spomladi prejšnjega leta s še petnajstimi izbranimi med sedemdesetimi ponudniki v pomurski regiji ter na zaključni konferenci s trilateralno mednarodno udeležbo /Avstrija, Madžarska, Slovenija/ skupaj s šestimi tudi natančneje predstavljen.

Sodelujoči partnerji v izvedbi so bili Murecker Murmuller iz sosednje Avstrije, Zveza Slovencev na Madžarskem, Občina Beltinci, KS Ižakovci, Občina Gornji Senik in Razvojna agencija Sinergija.

Doseženi rezultati ob koncu projekta zrcalijo dva ciljna namena. V prvem so zajeti sodelujoči, to so člani društva, krajanje Ižakovec, aktiv kmečkih žena, nastopajoči godci, pripovedniki ljudskega izročila, udeleženci mladinskih delavnic, delavnic za mentorje, seminarja in srečanja mlinarjev iz Slovenije. V drugi je publika, obiskovalci prireditev, predstav, plavajočega mlina, uporabniki in bralci zloženke, biltena, delovnega zvezka in knjige, ki so nastajale skozi projekt.

Osrednja prireditev se je odvijala od četrtega, 10. avgusta, do nedelje, 13. avgusta, na prireditvenem prostoru na Otoku ljubezni v Ižakovcih. Na njej je bil izveden:

- tabor etnokulture z mednarodno udeležbo,
- tiskovna konferenca,
- predstavitev za radijsko in TV reportažo,
- ljudsko pripovedništvo na mlinu, brodu, rokavu in na brežini reke Mure,
- ljudska glasba z mednarodno udeležbo,
- mitološka gledališka predstava,
- srečanje mlinarjev z okroglo mizo in s strokovno ekskurzijo v Avstrijo,
- etnokultura,

- predstavitev tradicionalne obmurske kulinarike.

Za izvedbo tako obširnega programa je bilo potrebno veliko sodelujočih, predvsem domačinov, ki so ne-sebično opravili številne organizacijske in tehnične realizacije, da so nastopajoči in udeleženci delovnih srečanj nemoteno delovali, komunicirali, se učili, posredovali svoje znanje in

mentorjem in pedagogom kot napotek »misli in učiti izročilo«.

Brošura »Jaz vezalje sem za nje, ki kre strani mi žive« je sad delavnice mladih, ki je raziskovala omenjeni prostor z vedenji in znanji o ljudskem izročilu, ljudskem pripovedništvu, ljudski glasbi, šegah, običajih, dediščini domačih obrti in opravilih.

Knjiga Beli možje predstavlja poustvarjanje na temo mlinarska dejavnost,

zamisli. Društvo za kulturo in ljudsko izročilo je uspelo aktivirati Ižakovčarke in Ižakovčarje, kakor mlade iz Pomurja, Porabja in Avstrije, ki so skupaj z mentorji in mlinarji raziskovali obmursko izročilo. Tako je nastala publikacija Svet mojih prednikov, katero sta na podlagi gradiv obmurskih osnovnih šol uredila etnologa Nataša Konestabo in Boštjan Rous in bo služila kot pomožni delovni zvezek za učenje kulturne dediščine učencem in dijakom vseh pomurskih šol. Publikacija je namenjena tudi

nost, praktični in simbolni pomeni, ki izvirajo iz te predindustrijske branže, ponovno obnovljena, izražena v postavitvi plavajočega mlina na Muri v Ižakovcih.

Pomembno ciljno skupino predstavljajo mladi kulturni in umetniški snovalci mitološke predstave Noč na Muri in njihovo zbiranje omenjenega gradiva za nove uprizoritve, ki so tradicionalne na buraških dnevih.

Bistveno ponudbo zagotavljajo že oživljene murske dejavnosti, buraštvo, mlinarstvo, delo z lanom in konopljo ter ročno tkalstvo.

Koliko narodovega zgodovinskega blaga sodobni človek potrebuje, se more meriti s številom obiskovalcev, ki leto za letom obiskujejo pokrajino ob Muri ...

V ZRNU PRSTI UVIDENI SVET

(literarni spis)

Dežela je kot *vdolbina*, v katero se stekajo vode, namakajo loge in polja, polno zasajena. Kar je v povezavi s prstjo in klitjem semen, je obenem s spočenjanjem življenj.

Je prizoriten prostor ruralnega subjekta, v njem so pravični, z velikimi mislimi, ki prihajajo iz zemljinega in njihovega telesa; tukaj je človek nenehni *graditelj*. S trstiko, z glino, lesom, kamnom si gradi domove, kar je *sprejemanje in obstajanje, preteklost, sedanjost in prihodnost*, – kontinuiteta narodove kulture, njegova starost, znamenje modrosti in kreposti, prefiguracija trajanja, pridobivanja izkušenj in razmišljanj, na *podeželju*, kjer so zorane ledine, visoke pšenice, vinogradi, ki se šibijo pod težo črnega grozdja.

Dieter Wieland se v svojem razmišljanju med mestom in podeželjem sprašuje: «Naj se zaradi tega poživim nad mestom?»

Ne, bilo bi zlagano. Mesto imam rad kot vselej. Z mestom sva se razšla sporazumno. Vendar se še nadalje potrebujeva. Jaz in mesto – drug drugemu dajeva in jemljeva. Dopolnjujeva se in oplajava.

Na vasi smo se dogovorili za kompostiranje, izmenjali smo rastline, zbiramo informacije in literaturo za mladinske skupine, najemamo referente, ki veliko vedo. Radi bi povrnili škodo, ki so jo krajani sami povzročili.

Ambivalentnost mestnega in podeželskega?

V Pismu piše: «Služite Bogu ali Demonu!»

S podvajanjem vsebin prihaja do podvajanja resnic, kar je dvoličenje, zato se je za odločiti med moškim in žensko, temnim in svetlim, subjektom ali objektom, notranjim – zunanjim, med *mestom in vasjo*, pa vendar s pozitivno *bipolarnostjo človeške narave dvojčka* in v njej izražene uravnotežene dvojnosti. Ko je vas temeljna tvorba narodove biti, prostor agrarne dejavnosti, njene snovnosti, na katero se podeželski subjekt tesno navezuje in razvija ži-

vo obliko *vaške skupnosti*, sodelovanja, druženja in vzajemne pomoči.

Mesto ostaja urbano naselje z vso svojo gospodarsko, upravno, politično, kulturno in drugo infrastrukturo. Ideja Ebenezerja Howarda o vrtnem mestu, v katerem so združeni posvetni interesi s podeželskimi elementi, pa je zgolj scenarij v svitu gorečih plamenic.

Združuje, kar je iste krvi.

Take zveze si sledijo kot zaveze. Z naravo se sklepajo odnosi, ki slo-nijo na ekstenzivnem biološkem kmetovanju – kakor so zemljo obdelovali predniki, tako se kulturna dediščina nadaljuje, zaveza ne uničuje – marveč se prevzema; v nasprotnem primeru bi prihajalo do nenormalnih stanj in bi se v grdobijah uničenega okolja zrcalile naše duše, v monokulturah in intenzivnih obdelovanjih zemlje pa monokultura našega egoizma ter v odmirajočih podeželjih naša odmirajoča zveza z življenjem.

Porok za funkcioniranje vaškega so kmečki *fantje in dekleta*, kot Adami in Eve, na biološko reprodukcijski in višji ravni. Ženska nosi in daje življenje, moški oddaja življenjsko moč, vitalno in spiritualno se navezujeva.

Kakor večgeneracijsko sožitje, kjer skupaj bivajo otroci, starši, dedki in babice.

Miza, zlasti okrogla, simbolizira družinsko skupnost, ki pri jedi in pogovoru gosti družinske člane, jih povezuje kakor viteze svetega Graala in dvanajst apostolov na večerji. *Sklepa tudi nova poznanstva, ki morebiti privedejo v zakonsko družinsko navezo, ohranitev kmetije, ki tako ostaja.*

Krog se sklone in ščiti njegove vsebine, ki so v znamenju *krone* s tremi kraki: sredinski je najizrazitejši, pripada nosilcu dejavnosti, *gospodarju*, prvega stranskega nosi *gospodinja*, zadnji stranski krak oblikujejo *otroci*.

Krona s svojo krožno obliko izraža transcendentni značaj, kjer enakovredno sodelujejo vsi udeleženi,

ni, nakazuje pa tudi meje med nastopajočimi, ki nakazujejo oblast in položaj prve osebe v tradicionalni kmečki družini – kar je jamstvo za njeno funkcioniranje.

Ko pa gospodar in gospodinja premoženje predajata nasledniku, je s prehodom enega stanja v drugo, v podobi razširjenih in dvignjenih rok, izbranosti – kot odgovoru na izbiro, ki pomeni napredovanje, povezano z novo možnostjo, *od starega človeka k mlademu*, nadaljevanje že začetega, z emblemom cveta – rastlinskega cikla, *z veseljem, neuničljivostjo naravne*, gnane med klitjem in precvetanjem, menjavanjem časov, obiljem in zmanjkanjem, pomladjo in jesenjo, rojstvom in smrtjo, setvijo in žetvijo, zelenim in posušenim, *kmetovanjem*, vaškim načinom življenja, ohranitvijo krajinske arhitekture, ko se spoštljivo obnavljajo obstoječe stavbe, saj so stoletne, nekdanje in nekočne stavbe in orodja s svetim značajem; naznanjajo svojo dolgoživost ...

Kmečka tradicionalna družina vselej stremi k delu, tudi dopolnilnemu v zimskih mesecih, ki se kot skriti zaklad ponuja tam, ko so voljni še kaj več postoriti, ob že uveljavljenem pridelovanju poljščin. Jih ponuditi trgu.

In na ta način lepše zaživeti. Ustvariti zavidljiv gmotni temelj družinskemu članom, o katerih govori Knjiga psalmov.

Kmečka opravila na polju postanejo *prazniki*, s prastarimi pravili, ko so vsi praznje oblečeni, fantje v belih srajcah, dekleta v belih rokavčkih, z izbranimi jedmi za zajtrk, južino, večerjo in z zaključno jedjo, v znak zahvale postorjenemu delu, trdnosti sklenjenih razmerij, povezanosti, simbolu združitve, potemtakem poroki, družini, mestu, narodu, državi, celotni skupnosti, prehodu na kolektivno, vendar ne pod težo prisile sklenjeno, pač spontano privoljeno.

Še z zvrhano malho mitičnosti in z oznako ljudskega verovanja:

Ko žanjice na polju nikdar ne pljuvajo v roke, sicer vile ne bi prihajale plet žita.

Če pa pesem kresnic ne bi bila do konca izpeta, bi lahko v vasi kdo umrl.

Na mizo se vselej kruh postavi. Če ne, neposlušno gospodinjo zadane kazni.

O božiču je obvezno poskusiti božični kruh, ki ima moč, s katero polja rodijo, prinaša srečo, ljudi varuje in živino pred boleznijo, otrokom pomaga pri rasti.

Če se na novega leta dne ne naješ, boš vse leto lačen.

Pustna miza – polna dobrot – sicer se primeri kaj nenadejanega.

Kruh, vino, v noči po rojstvu otroka, čaka v hiši na rojenice in sojenice, ki morejo otroku izprositi srečno bodočnost.

Kruh, prvemu beraču podarjen, pomaga, da otrok zraste v darežljivega in dobrega človeka.

11. november je jesenski praznik, martinovo, pastirsko slavlje.

Dotlej spravijo vse pridelke in končajo s pašo.

Vaščani so rejci živali, odstirajo plasti podzvesti in duhovnih stanj, še sv. Duh je v podobi goloba.

Animal je v človeku nagona sila, prepoznana in integrirana v življenje, za njen polni razcvet. Sicer C. G. Jung ne bi pisal o obilici živalskih simbolov v religijah in umetnostih vseh časov in Hehaka Sappa o dvonožcih in štirinožcih, ki kot bratje živijo drug ob drugem. In vsi imajo vsega dovolj.

Govedo, prašiči, kunci, kokoši, koze, ovce, race, goske so na sleherni domačiji in domačini vselej porečejo, da te stvari morajo pri hiši biti. Sprejemanje živalske biti je pogoj za poenotenje posameznika in njegovo polno delovanje.

Človek potrebuje ob sebi živalsko bližino, čeprav je z razvojem dosegel njihovo preseganje.

»Pustil sem, da požar uniči pohištvo,« poreče kmet, »glavo pa tvegaj, da iz ognja rešim žival.«

Ko pa molim, molim tudi za njo.

Tine MLINARIČ

DRUGO SREČANJE LJUDSKIH PEVK, PEVCEV IN GODCEV OBČINE BELTINCI

Srečanje ljudskih pevcev in godcev občine Beltinci

Bilo je na večer svetih treh kraljev tega leta, ko smo se zbrali v veliki telovadnici osnovne šole v Beltincih z namenom, da se družimo, si voščimo in se zabavamo na izviren način – s petjem ljudskih pesmi. Za nekaj ur smo odmislili sedanost in se preselili v čas, kjer so šege in navade s pesmijo in pripovedovanjem bile vsa naša zabava.

Skozi ta čas nas je po vaseh občine Beltinci popeljalo trinajst zborov ljudskih pevcev, pevcev in godcev, onstran občinskih meja pa so nas ponesli **Fantje iz Male Nedelje** in **Fantje z vasi kulturnega društva Škocjan**. Čeprav so fantje v tistih časih peli predvsem sebi v veselje, so se včasih vendarle zbirali na takšnih krajih, od koder se je petje lepo razlegalo, da so jih lahko slišala dekleta iz okoliških krajev. Na naše veselje so se fantje tisto soboto zbrali v Beltincih, njihovo petje pa so baje slišala celo dekleta v Mursko Soboto.

Ob petju domačih zborov smo se spomnili nekaterih šeg in običajev, ki so se po posameznih vaseh vrsto let ohranili preko ustnega izročila. Tako so v tistih časih na štefanovo hodili po Beltincih od hiše do hiše fantje ali »polážiči« in želeli vse dobro:

*»Vert, vaše čerj so kak v lougi sme,
vaši sinourve kak v lougi penjowrve,
vaša vertinja kak fazunka,
vij sami pa kak jelen!«*

Po navadi jih je gospodar pogostil z mesom in vinom, če ni dal nič pa:

*»Vaša žena je kak plantava kobila,
vij san pa kak kunj!
Vaše čerj so kak putrejte marele,
sinourve pa kak škrbinasti prasci!«*

V duhu tistega časa smo se zabavali do poznih nočnih ur, dokler ni napočil čas vrnitve v sedanost. Polni nove energije in prijetnih občutkov smo se razšli z mislijo: uspelo nam je za trenutek ustaviti čas in prisostvovati zabavi, kot so jo poznali naši predniki. Kot priče tega dogodka smo spoznali, da moramo dediščino naše kulturne preteklosti ohraniti prihodnjim rodovom, ne pa jo zavreči in pozabiti.

Če želite za nekaj ur potovati v preteklost, pridite naslednje leto na dan svetih treh kraljev v Beltince na **tretje srečanje ljudskih pevcev, pevcev in godcev občine Beltinci** in prihranili vam bomo sedež na našem časovnem stroju.

Tomaž ČINČ

OHRANJANJE LJUDSKEGA GLASBENEGA IZROČILA

Ljudsko glasbeno izročilo v Beltincih nadaljujejo Mlada Beltinska banda in tamburaši.

Tamburaška glasba ima v Beltincih že zelo dolgo tradicijo. V okviru KUD Beltinci delujeta pod vodstvom Mirka Smeja dve skupini. Nastopajo na številnih prireditvah doma in v okolici.

Člani »Mlade Beltinske bande« so v mesecu novembru posneli polurno oddajo za mladinski program TV Slovenije. Na sporedu TV Slovenije bo v mesecu maju. Pred kratkim pa je o njih pripravil reportažo tudi naš rojak Peter Kuhar za njegovo kulturno oddajo, ki si jo bomo lahko ogledali meseca marca na 1. programu TVS. Da je skupina na dobri poti, da dosega lepe uspehe, smo se prepričali ob vabilu urednice Radia

Mlada Beltinska banda v studio 14 radia Slovenije z go. Jasno Vidakovič in »Orlekom« Vladom Poredošem

Slovenije ge. Jasne Vidakovič, ki jih je povabila v javno radijsko oddajo z naslovom »Jaz pa nekaj znam«. Poleg več skupin ljudskih godcev in pevcev je nastopil tudi naš rojak Vlado Poredoš z

Orleki, ki je bil nad mladimi rojaki navdušen. Ti lepi uspehi so članom skupine vzpodbuda za še boljše delo. Njihova želja je, da bi v letošnjem letu posneli zgoščenko.

Stanko SRAKA

PREDSTAVITEV DRUGE KASETE LJUDSKIH PEVK IZ LIPOVEC

Svojo drugo kaseto so naše pevke predstavile pred domačim občinstvom 30. 12. 2000 v vašem domu Lipovci. Pripravile so nam pester večer, ki je bil dobrodošel med božično-novoletnimi prazniki.

Poleg pevk so na prireditvi sodelovali še moški pevski zbor, lipovski pesmari in seveda Fantje od Male Nedelje ter mladi s pesmijo in glasbo, kar je še posebej pohvalno, da tudi mladi radi nastopajo in popestrijo kulturno življenje na vasi. Vse dogajanje je v nabito polni in lepo okrašeni dvorani skrbno povezovala ga. Miljana Zajc-Kavaš.

Hvaležne pevke so pogostile nastopajoče z bogačem, vse ostale, ki so prišli na predstavitev, pa z dobrim pecivom in pijačo. Pecivo so napekle same in še nekaj drugih vaščank. Pevke se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli

pomagali ter vsem sponzorjem, ki so na ovitku kasete. Dobro je, da imate kaseto, le tako boste vedeli, kdo so.

Hvala pevkam, ki se trudijo, žrtvujejo prosti čas in hodijo na vaje, nastopajo ter nas tako predstavljajo širom po Sloveniji. Njihove kasete in zgoščenke so šle daleč naokoli, tudi v tujino: v

Naslovnica s predstavljene 2. kasete

Ameriko, Avstralijo, Kanado, Nemčijo, Francijo, Avstrijo in Hrvaško. Imajo jih radijske hiše vse od Ljubljane do M. Sobote: Ognjišče, RTV Maribor, Maksi, velikokrat slišimo njihove pesmi tudi na Murskem valu v oddaji Milana Zrinskega »Kak je inda fajn bilou« in še kje.

Njihove pesmi so bogato ljudsko izročilo, ki se je tkalo dolga desetletja (nekatero pesmi so stare 100 let). Ustvarjali so jih naši predniki, jih zapisovali ali pa prenašali iz roda v rod. Nekoč, ko so si ljudje vzajemno bolj pomagali, skupaj poželi njivo, pokosili travo, omlatili žito, pobrali krompir, koruzo, torej so bili več skupaj in se bolj spoštovali, pesmi ni manjkalo. Zato je bil kljub naporom, ker so skoraj vse postorili ročno, to svojevrsten praznik. Prav temu gre zasluga, da se je tako ohranilo veliko različnih šeg, običajev, pesmi in tudi plesov.

Delo družji ljudi, naj nas danes družijo pesem – tudi ljudska. Mnoge so nastale ob kakem dogodku v kraju, zato vsaka nekaj pove, le prisluhniti ji moramo. Še pravi čas smo se zavedli in poskrbeli, da marsikaj tega ne bo šlo v pozabo. Prav je, da imamo danes skoraj v vsaki vasi ljudsko petje. Dobro je, da se te pesmi posnamejo in ostanejo za naše poznejše rodove.

Ljudske pevke iz Lipovec si za dokumentirano gradivo pri ohranjanju in obnavljanju bogate narodove zapuščine zaslužijo pohvalo in čestitke.

Janko BEZJAK

Nastopajoče pevke na radiu Murski val

ŽIDJE V BELTINCIH

V preteklosti so imeli Beltinci mestne pravice in ugodno zemljepisno lego. Cesta, ki je šla skozi kraj, je imela pomen prave trgovske poti. Zgodovina Beltinec je pri tem imela pomemben položaj. Preteklost Beltinec pa se je razvijala v pozitivni smeri tudi zaradi gradu in v njej živečih grofov. In prav zaradi tega se je v Beltince priseljevalo veliko nemško in madžarsko govorečega prebivalstva. Med temi pa je bilo kar nekaj takratnih intelektualcev, ki so z dobrim mišljenjem pripomogli k razvoju te vasi ali nekdanjega privilegiranega mesta. Omenjena tranzitna pot pa se je v preteklosti v takih okoliščinah razcvetela.

V Beltincih so odigrali vodilno vlogo v takratni trgovini Židje. Ne le kot dobri trgovci, bili so še dobri gostilničarji, mesarji, čevljarji, prevozniki, tiskarji. V svojem delu pa so se izkazali tudi kot uspešni zdravniki, pravniki, sodniki, lekarnarji, dentisti in živinozdravniki. Torej, delali so v različnih poklicih, le s kmetijstvom se niso ukvarjali. To pa iz političnih razlogov, saj jim oblasti niso nikoli dopustile, da bi postali kmetje, saj bi se tako navezali na svojo posest, na okolje, v katerem bi zaživel. Židom je preostala torej trgovina kot možnost za preživetje, a zato so se morali večkrat seliti iz kraja v kraj.

Naselitev Židov v Prekmurju najdemo v pisnih virih že v sedemnajstem stoletju. Prvi so pripotovali iz Madžarske, kasneje tudi iz Avstrije, veliko iz mesta Rechnitz. Prvi kraji v Prekmurju, kjer se je naselilo dosti Židov, so bili Lendava, Murska Sobo-

ta, kasneje, v drugi polovici devetnajstega stoletja, pa tudi Beltinci.

Židje so se naseljevali na tem področju zaradi ugodne trgovske povezave. Ne smemo pa prezreti, da so tudi v drugih okoliških vaseh živeli Židje in se ukvarjali s podobno obrtjo.

Moj cilj je opisati samo Žide v Beltincih v drugi polovici devetnajstega stoletja in v začetku dvajsetega stoletja, vse dokler so živeli v Beltincih.

V Beltincih so si v tem času zgradili imenitne stavbe, saj se nekatere s svojo estetiko ponašajo še danes. Nekaj jih je že porušenih zaradi zoba časa ali so jih zamenjale nove moderne stavbe ali prazen prostor, ki služi danes v določen namen.

Nekdaj je stala židovska molilnica ali sinagoga na današnji Mladinski ulici, točneje na današnjem Prelogovem vrtu. Njena lega je bila vzhod-zahod, vhod v sinagogo je bil tik ob Črncu, skozi velika, lesena, dvodelna vrata. Sinagoga je bila zidana v letu 1859. Beltinski Židje se 3. junija 1861 odcepijo od lendavske židovske občine. Beltinska sinagoga je bila, po besedah vaščana, katerega imena ne bom omenil, dolga dvanajst metrov, široka enajst metrov in visoka deset metrov. Po zunanosti se ni dosti razlikovala od takratnih premožnejših stavb, le okna so bila višje ležeča, kar je narekoval židovski zakon, to pa zaradi tega, da radovedneži ne bi opazovali verskih obredov oz. da ne bi prišlo do vloma v sinagogo. V notranjosti sinagoge so stopnice vodile v levo in desno stran, na levi in desni balkon. Vsak balkon je bil širok en meter, omejevala pa ju je lesena,

zeleno obarvana ograja. Balkona sta služila kot prostor za ženske, ki pri obredu niso imele nobenega opravila, kot da so le opazovale in poslušale verske nauke, petje, branje tore - judovske svete knjige. V molilnici sta bili dve vrsti preprosto izdelanih, zeleno obarvanih klopi, kjer so sedeli moški, spredaj pa je bil postavljen oltar z Davidovo zvezdo. Pred oltarjem je bil prostor za rabina - judovskega duhovnika in može, ki so opravljali verski obred. Verska knjiga - tora je bila napisana v hebrejskem jeziku. Tudi beltinska sinagoga je imela svoj izvod tore.

Rabin kot judovski duhovnik je v Beltincih živel z družino. Vsak rabin je bil lahko poročen in imel otroke. Toda imena rabinov, ki so živeli v Beltincih, nisem zasledil nikjer. Rabinova hiša je v Beltincih stala na mestu današnje Prelogove hiše, bila je pritlična, bele barve, postavljena je bila na vogalu dveh ulic, to je današnje Panonske in Mladinske ulice. Hiša je nekako izstopala od drugih hiš. Ko v Beltincih ni bilo več nobenega rabina, je prihajal rabin iz Murske Sobotice, za katerega je bilo znano, da je bil manjše postave in je imel večjo brado. Njegova naloga v Beltincih je bila, da je opravljal obrede, židovske otroke učil hebrejščine, kajti židovski otroci so skupaj z drugimi katoliškimi otroki obiskovali osnovno šolo v vasi. V Lendavi in Murski Soboti pa so imeli svoje šole in svoje učitelje. V nekdanjem časopisu »Novine« je 17. 1. 1932 o beltinski sinagogi pisalo, »...da stoji zapuščena, podrtja, brez oken«. Po prvi svetovni vojni v času, ko so oropali grad in trgovino, so poškodovali tudi sinagogo. V letu 1937 pa so sinagogo porušili do konca, kajti v Beltincih ni bilo dovolj Židov, ki bi jo vzdrževali.

Ne smemo pa pozabiti židovskega pokopališča, mesta, kjer je zadnji dom nekdanjih beltinskih in okoliških Židov. Po pripovedi nekaterih je bilo prvotno židovsko pokopališče med cesto proti vasi Melinci in med kolovozno potjo, ki vodi v Rousove kote. Dandanes je to majhen prostor, ki meri nekaj kvadratnih metrov v obliki trikotnika, zaraščen z grmičevjem, po pripovedi so tam pokopane le štiri ali pet oseb. Tu je bilo pokopališče do leta 1850, nato pa je bilo ob Dobelski cesti proti Ižakovcem

oziroma za današnjo Brestovo domačijo. Pokopališče je imelo velike marmornate in granitne spomenike. Zadnji pokop na tem pokopališču je bil leta 1943, in sicer pokop gospoda Jana Ebenšpangerja. Po drugi svetovni vojni je bilo pokopališče dobesedno izropano. Danes na drugem beltinskem židovskem pokopališču ni več nobenega spomenika.

Naj omenim še način pokopavanja mrličev, ki se le malo razlikuje od krščanskega pokopa. Krsta je bila iz neobdelanih desk v obliki pravokotnika, mrlič pa je v krsti ležal vedno na trebuhu.

Beltinskim Židom je življenje do prve svetovne vojne potekalo zelo dobro. V prvi svetovni vojni in po njej pa je prišlo do krize, tako da je večina morala zapustiti Beltince. Med vojno se je večina odselila na Madžarsko, kjer so kupili skupno kmetijsko posestvo v mestu Papa blizu Velike Kaniže. Med drugo sv. vojno so v Beltincih ostale le štiri družine: družina Henrika Kaufmanna, družina Ignaca Kaufmanna, družina Leopolda Spieglerja in družina

Jožefa Weissa. Vse trgovine so bile takoj po prvi svetovni vojni izropane, razen premoženja Weissa, kajti njegovo premoženje je bilo malo pred oktobersko revolucijo (1918) prodano Petru Ostercu. Po vojni so se odselili še drugi, ostali so le starci, ki so stanovali po nekaterih privatnih hišah, pri kmetih, katerim so plačevali najemnino.

V Beltince pa so se preselili Židje, ki niso bili tako bogati, kajti z re-

volucijo so izgubili svoje imetje. To pa so bili: Jan Ebenšpanger in njegova sestra Ana, Jan Spietzer, Jakob Spiegler. Pred in med vojno je imel Jakob Spiegler trgovino na Melincih.

Druga svetovna vojna je pomenila konec za Žide tudi v Beltincih.

18. aprila usodnega leta 1944 jih je nemška vojska zbirala v nekdanji beltinski osnovni šoli in jim odvzela vse premoženje, s sabo so nesli le

napolnjen kovček z najnujnejšimi stvarmi. Nato so jih odpeljali v Čakovec, od tam naprej pa v taborišče Auschwitz. Interniranci iz Beltincec so bili: Jan Spietzer oziroma Žani, kot so ga imenovali, Ana Ebenšpanger; ta je že umrla v Čakovcu. Med židovskimi interniranci je bil še gospod Kohn, ki je bil v Beltincih poročen s katoličanko. Kohn je bil do vojne natakár v Čakovcu. Takšna je bila usoda beltinskih Židov, teh, ki so v Beltincih ostali do druge svetovne vojne.

V naših krajih so nekoč predstavljali, prodajali novosti, prebivalce pa oskrbovali največ s soljo, žveplenkami, s sladkorjem in tobakom.

Imre Deutsch: V Beltince se je preselil pred letom 1900. Bil je gostilničar nekdanj slavnega hotela Krona, današnje Zvezde (1). Bil je zelo bogat človek v Beltincih. Nekdaj pritlično gostilno je sezidal v enonadstropni hotel z bogato urejenimi sobami za tuje goste. Še prej pa je gostilno kupil od družine Mentchik, katere rod je izumrl. Leta 1918 je premoženje prodal in se odselil v Veliko Kanižo. Omeniti pa še moramo, da je imel v Beltincih, poleg družine Szsepessy in marofa, edini razsvetljavo na karbid, kar je bil izredni napredek v takratnem življenju.

Družina Hacker: Danes je njihova stavba porušena, stala pa je poleg

Zvezde. Gospod Hacker je bil znan kot dober pek, saj je pekel najboljše žemlje daleč naokrog.

V tej hiši (2) je stanovala najboga-tejša židovska družina v Beltincih. To je bila družina Bele Weissa. Bila je tr-govska družina, imeli so špecerijo, gradbeni material, najrazličnejše blago. Prodajali so tudi imenitne klobuke. Njihova trgovina je vsebovala veliko dragocenega stekla z graviranim ime-nom gospodarja Bele Weissa. Čez ce-sto so zgradili parni mlin (3), katere-ga so pred vojno prodali njihovi po-močnici Minki Osterc iz Škofje Loke in njenemu možu Petru Ostercu. Os-terčevi so hišo v letu 1936 nadzidali in tako je hiša dobila današnjo podobo.

Na polovici današnjega Prelogove-ga dvorišča je nekdanja pritlična hiša družine Henrika Kaufmanna. Bil je trgovec s špecerijo, blagom, usnjem in gumo. Njegova trgovina je bila po prvi svetovni vojni izropana, družina pa se je iz Beltincev odselila.

Na vogalu današnje Prelogove hi-še je bila rabinova hiša v beli barvi. Ta je vedno spadala med najslavnej-še židovske hiše v Beltincih. Rabino-va naloga v Beltincih je bila tudi klan-je živali na poseben način, tako, da se je vsa kri izcedila iz živali.

V Beltincih je stanovala tudi dru-žina Ignaca Kaufmanna (4). Ta je bil brat Henrika Kaufmanna. Hiša je bi-

vzidano ime gospodarja: Pollak Ru-dolf. Danes je v tej hiši cvetličarna.

Na sliki (6) je spomenik žrtvam nacizma in fašizma na dolgovaškem židovskem pokopališču. Preživeli Žid-je so namreč po drugi svetovni vojni odpeljali spomenik drevesno deblo iz židovskega pokopališča v Beltincih v Dolgo vas pri Lendavi. Drevo brez krošnje izvirno ponazarja, da iz take-ga drevesa ne bo potomstva, a mor-am povedati, da je v resnici »drevo« pognalo eno vejo v življenje.

Število židovskega prebivalstva skozi leta. Največ Židov v Beltincih je bilo v letu 1889, in sicer 152, ali

po nekaterih ustnih izjavah je bilo to 34 družin.

Leta 1793	21 Židov
Leta 1831	36 Židov
Leta 1853	42 Židov
Leta 1859	50 Židov
Leta 1880	146 Židov
Leta 1889	152 Židov
Leta 1910	61 Židov
Leta 1921	4 Židje

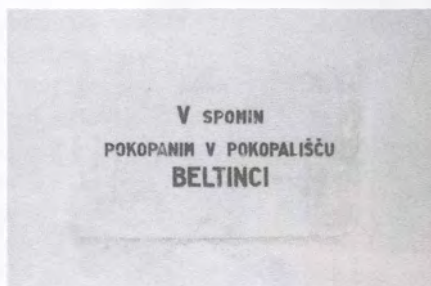
V tem delu, v katerem sem na kratko predstavil življenje Židov v Beltincih, se moram zahvaliti vsem, od katerih sem izvedel o preteklosti, tako gospodu Šraju, da sem si lahko sposodil fotografijo sinagoge in izbr-skal nekatere podatke iz njegove dru-ge knjige o Beltincih, doktorju Niko-laju Szepessyu, gospodu Francu Kuz-miču, zahvaliti pa se moram tudi bel-tinski občini in gospe Emiliji Kavaš, ki me je ob mojem raziskovanju pod-pirala in mi v prvi vrsti dala spodbu-do za pisanje.

Bojan ZADRAVEC

la prvotno pritlična. Kaufmann je bil trgovec s špecerijo in mešanim blagom. Tudi njegova trgovina je bila med vojno izropana.

Na fotografiji je hiša Pollakovih (5). Rudolf Pollak je bil lastnik špecerije. Znan je bil kot zelo pameten in ugle-den mož. Družina se je med vojno odselila na Madžarsko. Še do pred kratkim je bilo nad vhodnimi vrati

Spominska plošča v mrliški veži v Dolgi vasi

Edina in slabo razvidna fotografija sinagoge. Pogled je iz Szepessyve sobe.

Nedelja je, 24. december. Ura je osem in vstati je treba po slabše prespani noči. V glavi mi donijo ritmi včerajšnje glasbe, na kašelj me silijo dražeči skupki katrana, ki so se po prekajeni noči ugnezili v moja pljuča. Nejevoljno si oblačim rdeče-bela oblačila in spremijam svojo podobo v Božička. Po glavi se tolčem, ker sem se v valu evforije prostovoljno javila, da bom del igralske ekipe, ki bo na predbožični dan obdarovala bolnike v soboški bolnišnici in tako opravila nadvse plemenito delo. Po Shakespearsko se prepričam: »Ves svet je oder,« in v vlogi Božička se že počutim bolje. Ob dobri organizaciji Srednje zdravstvene šole in prijetni atmosferi, za katero je poskrbel moški pevski zbor TD Bratonci, obdarovanje steče.

Začnemo na internem oddelku. Malo smo zmedeni, korak še ni tako siguran. Deset moških glasov zadoni globoko, enotno Sveta noč, blažena noč ..., mi pa se podamo v prve bolniške sobe. Vstopamo brez pravih občutij, mogoče smo celo malce hladni. V roke segamo različnim bolnikom. Stisk nekaterih je močan, poln volje in upanja. Nekateri huje bolni se le težko odzivajo. Pogumni ali le s trohico upanja, nobeden ne želi biti v bolnici. Pa še božič je. Za večino, posebno starejše in tiste globoko verne, je božič dan, ko skupaj z najbližjimi užijejo spokojnost svete noči. Ob božičnem drevesu in jasliah se zberejo, zapojejo in obdarujejo. Prepustijo se občutkom radosti, medsebojna povezanost in ljubezen vzplamtita še močneje.

Zdravje je zdaj tisto, kar si najbolj želijo. Da pa bodo na letošnji božič pogrešali božično idilo, so nam govorili, iskreni hvala lepa, radostni smeh in tudi prenekatero solze.

Starejši gospod s kirurškega oddelka se je z berglami podpiral in molče stal na hodniku. Sestra Šarika mu je brisala solze. Zamislil se je ob glasovih moškega pevskega zbora, nato pa je prešerno pozabil na svoje bergle in po dolgem času čudežno skakljaj kar brez njihove pomoči ... Štiriletni fantič se je po operaciji tonzil tesno oklepal mamičinega vratu. Bil je žalosten. Za trenutek se je nasmehnil tudi on. Odrtnal se je od mamice in v Božičkovem naročju s široko odprtimi usti poziral pred našo organizatorico Geno, ki je posnela tudi kakšno fotografijo. V pesmi so se nam pridružile tudi mamice na ginekološkem oddelku. Nekatero v naročju s svojimi nekaj dni starimi malčki, druge pa v pričakovanju še nerojenih jezuščkov. Korak nam je kar obstal na otroš-

kem oddelku. Vse tiste žalostne očke ... Tudi vrata negovalne bolnišnice so se odprla. Umirajoča starka je zrla nekam daleč, v strop. Mogoče je zadnjič slišala Sveta noč, blažena noč ... Po licu so ji polzele solze. Mnogi nepokretni so nemo odpirali usta. Kot da bi hoteli povedati, tudi jaz čutim, hvala, zdaj vem, da je božič.

In tudi ti ne ostaneš več hladen. Ganjen si. Zdravje ti je dano. V domači hiši se mešajo opojne vonjave starševske odlične kuhe, tako samoumevno se ti zdi vse. Pa ni vedno in za vse tako. To so nam govorile zgodbe vseh teh 250 bolnikov, ki smo jim z malo dobre volje pričarali božično idilo. Prepričana sem, da so jo takrat občutili globlje kot marsikateri izmed nas. Letošnje božično darilo je bilo zame prav posebno. Zgubljaš se v vseh dvomih, ki okupirajo tvoje miselne procese. Pozabiš na božič, ljubezen, radost, rojstvo. Pozabiš, kako dragoceno je v resnici zdravje in kako preprosto je lahko življenje, če ti je zdravje dano. HVALA vsem bolnikom. Dali ste nam najmanj toliko kot mi vam. Hvala, da ste nas spomnili, da so drobne radosti tiste, v katerih je treba uživati.

Božiček!

Turistično društvo BRATONCI

ŽIVE JASLICE

Božični prazniki so prazniki ljubezni, miru, sprave in veselja.

V ta namen smo TD Beltinci s skupnim dogovorom Občine Beltinci povabili goste iz Hrovače pri Ribnici, da nam uprizorijo igro »Žive jasllice«.

Z gospodom Ivanom Prelesnikom, ki je predsednik Vaškega etnološkega društva iz Hrovače, sva bila v stiku že od lanskega leta, ko smo se odzvali člani TD, tamburaši in ljudske pevke na njihovo povabilo in se predstavili na Ribniškem sejmu suhe robe. Po nekaj urah skupnega druženja je bilo že dorečeno, da se kmalu vidimo spet, takrat v Beltincih. Nekaj ur skupnega druženja v Hrovači je prešlo v pravo prijateljstvo. V Beltince so prišli na štefanovo, 26. 12. 2000. Ob 11.00 uri je

bil sprejem na Občini Beltinci, kjer jih je župan Jožef Kavaš ogovoril in jim orisal kraj Beltince in njihovo okolico. Sledilo je kosilo in priprave na večerno predstavo živih jasllic. Predstava je bila ob 17.00 uri, takoj po predstavi pa še ena zaradi velikega ogleda obiskovalcev prve igre. Igralci so amaterji in so člani VED – Hrovača.

Zaključek skupnega srečanja smo popestrili z glasbo in z veliko dobre volje. Srečanja nikakor nismo mogli speljati do konca, nikakor se nismo mogli posloviti, tako da se je naše druženje zavleklo pozno v noč.

Za konec pa samo še zahvala vsem, ki so nam kakorkoli pomagali pri sami pripravi in organizaciji »Živih jasllic«.

Mateja GRAJ, predsednica TD Beltinci

Razglednica »Žive jasllice v Hrovači«

POMURSKA PLANINSKA POT

Organizirana planinska dejavnost v Pomurju je relativno mlada, začela se je razvijati šele po letu 1950. Dotlej so lepote planinskega sveta uživali le posamezni izobraženci, zvečine študenti, ki so jih v gore vabili sošolci.

Kot bi hoteli ljudje ob Muri nadoknadi zamujeno, so se ljubitelji narave organizirali v planinska društva. Ob koncu leta 1999 je bilo registriranih v sedmih planinskih društvih MDO PD za Pomurje 2.000 članov, za katere lahko trdimo, da so zelo aktivni.

Visokogorski svet je kljub dobrim cestam in hitrim avtomobilom našim planincem odmaknjen, zato si pogostih obiskov gora ne moremo privoščiti. Zaradi tega se je porodila ideja o Pomurski planinski poti, ki naj bi imela dva namena. Planincem in drugim ljubiteljem narave naj bi omogočila spoznati manj znane predele naše okolice in jim omogočila gibanje v naravi takrat, ko ni mogoče obis-

kovati gora. Planinskim prijateljem iz drugih predelov Slovenije in od drugod pa smo želeli odkriti lepote Prekmurja, ki so svojevrstne.

Pot se začne v Murski Soboti in se preko Goriškega in Ravenskega poda preko Mure v Radgonske in Kapelske gorice, pa čez Apaško polje v Slovenske gorice in Mursko polje ter čez Dolinsko konča tam, kjer se začneja – v Murski Soboti.

Pot je dolga čez 300 km in ima 36 kontrolnih žigov. Slovesna otvoritev je bi-

la let 1967 pri Bukovniškem jezeru. Letno jo po podatkih obišče čez 1.000 ljudi. Vzdrževanje poti po odsekih opravijo planinska društva v lastni režiji.

Naša Pomurska planinska pot pa doživlja tudi spremembe. Prvič smo jo razširili leta 1977 za dve kontrolni točki in v letu 1999 ponovno za dve kontrolni točki.

Priključitev evropske peš poti E - 7 in avstrijske peš poti I - 22 pa pomeni, da smo jo približali in vključili v mednarodno popotniško dejavnost.

Dnevnik poti imajo vsa planinska društva in MDO PD za Pomurje s sedežem v Murski Soboti, podeljujejo tudi lične značke za prehojeno pot. Novi opis poti – vodnik po Pomurski planinski poti je v pripravi in bo izdan v jeseni leta 2001.

Planinci Pomurja smo ponosni na našo planinsko pot, zato vse ljubitelje narave pozivamo:

PRIDITE IN PREHODITE POMURSKO PLANINSKO POT.

Jože RUŽIČ

SMUČANJE Z EVERESTA

Potopisni večer »Smučanje z Everest« je bilo srečanje s člani odprave projekta »Ski Everest 2000«. Prireditelj je bila dobrodelna in se je zgodila 24. februarja 2001 v prostorih osnovne šole Beltinci. Gosti večera so bili Jurij Gorjanc, zdravnik odprave, Franc Oderlap, najstarejši Slovenec, ki se je povzpел na vrh Mt Everest, Grega Lačen, vrhunski alpinist, in Matej Flis, najmlajši Slovenec na vrhu Mt Everest. Prireditve se je udeležilo okrog 160 ljudi.

Prireditelj smo organizirali skavti stega Beltinci 1. V Prekmurju delujemo že deveto leto. Mladim ponujamo možnost, da svojo mladost preživljajo v igri in življenju v naravi, medsebojnem sodelovanju, prijateljstvu, veri v Boga, pomoči sočloveku, odkrivanju vrednot in še bi lahko naštevali. Z vsem tem so obarvane naše številne akcije, med katerimi zavzema posebno mesto prav potopisni večer »Smučanje z Everest«.

Medse smo povabili desetčlansko ekipo, ki se je septembra lani odpravila na svoj podvig tisočletja. Zelo znan slovenski alpinist, Davo Karničar, je želel nadaljevati svoj sen: smučati s treh »najvišjih« vrhov: Triglava, Mt. Blanca in Mt. Everest. Potem ko je uspešno premagal prva dva podviga, se je soočil še s tretjim, ki je bil nekoliko trši oreh. Uspelo mu je. Z vrha najvišje gore sveta se je s smučmi spustil proti dolini. Doslej to ni uspelo še nikomur drugemu. Toda to ni bil edini uspeh te odprave. Ponavadi so odprave zelo številne, tistih, ki dosežejo sam vrh Everest, pa je zelo malo. Njim pa je uspelo, da je vrh Everest osvojilo kar sedem od desetih članov odprave.

Skavti smo želeli ta podvig predstaviti tudi širši javnosti. Medse smo povabili

člane odprave »Ski Everest 2000«, ki so se vabilu z veseljem odzvali. Svoja doživetja na vrhu najvišje gore so delili z nami ob filmu, diapozitivih in slikoviti razlagi.

V predstavitev so nas popeljali beltinski tamburaši. Podarili so nam nekaj svojega časa, za kar se jim prav iz srca zahvaljujemo. Sledil je uvodni pozdrav in uvodni nagovor g. župana Jožeta Kavaša, potem pa smo že vsi nestrpnost pričakovali, kaj nam bodo povedali in pokazali naši gosti. Kvalitetni diapozitivi in enkratni dokumentarni film o pripravah in sami odpravi so pričarali vzdušje, kakor da bi tudi mi sami hodili po poteh, ki sta jih sir Hillary in šerpa Tensing začrtala že davnega leta 1953.

Spoznali smo življenje alpinistov, njihov boj z mrazom in vročino, višinsko boleznijo in izčrpanostjo. Velikih uspehov pač ni mogoče doseči iz naslanjača pred televizorjem. Potreben je trud, telesna pripravljenost, nezlomljiva volja in pogum za velika tveganja. Mnogi v tem njihovem podvigu ne vidijo smisla, toda hkrati pozabljajo, da je vožnja z avtomobilom do pošte in nazaj morda še bolj nesmiselna, še posebej, kadar živijo le dve hiši v stran od pošte.

Najbolj so nas pritegnili posnetki Davovega smučanja z vrha. Davo je želel svetu svojo pot pokazati tako, kot jo je videl on. Zato si je pripel kamero na glavo in svojo vožnjo posnel.

Po predstavitvi smo poslušalci izkoristili priložnost in našim gostom zastavili različna vprašanja: Kako so zmogli nositi 20 kg težke zaboje z opremo? Kako so lahko pod vrhom skrbeli za higieno (verjemite, težko!)? V katerem jeziku so se pogovarjali s šerpami? Kaj so jedli? Porajala so se nam še številna druga vprašanja, a je

zmanjkalo poguma, da bi jih povedali na glas. No, ja, tudi to se dogaja.

V tem večeru smo dali prostor tudi naši dobrodelnosti. Zbrali smo nekaj denarja, ki smo ga izročili družini mladega invalida. V imenu družine se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste s svojo velikiodušnostjo prispevali za nakup novega invalidskega vozička.

Preden smo se razšli, smo se okrepčali še z dobrotami, ki so jih pripravile mame in babice skavtov. Nekateri, predvsem mlajši, so izkoristili priložnost in pocukali goste za rokav: »Mi lahko, prosim, daste avtogram?« Drugi so izkoristili priložnost za kratek klepet. Najbolj skrbni skavti pa smo se ta čas potrudili in hitro pospravili prireditveni prostor. Pri tem nam je ves čas vztrajno pomagal tudi hišnik g. Vinko Korošec. Iskrena hvala tudi njemu! Naša zahvala velja tudi vsem sponzorjem: občini Beltinci, OŠ Beltinci, tiskarni Klar, TIC Moravske Toplice in Pomurskim lekarnam.

Po predstavitvi smo se odpravili na svoje domove. Mi v postelje, gostje pa v avte in na Koroško, domov. In jutri? Kdo ve? Morda kakšen K2 (drugi najvišji vrh sveta) ali pa Lotse (še eden izmed osem-tisočakov)? Morda pa bo za nas Srebrni breg že čisto dovolj?

Srečno pot!

Voditelji skavtov stega Beltinci 1

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MELINCI

Kot vsako leto smo tudi letos gasilci na rednem občnem zboru PGD Melinci pregledali poslovanje in dosežke našega društva v prejšnjem letu 2000. Občni zbor je namreč najvišji organ društva in tako pravo mesto za oceno dela društva. Zbrali smo se 27. januarja v gasilskem domu na Melincih.

Upravni odbor je ocenil, da smo gasilci v lanskem letu delovali zelo dobro. Plan dela za lansko leto pa kljub temu ni bil izpolnjen v celoti, za kar je krivo pomanjkanje denarnih sredstev.

Precejšnje finančno breme v lanskem letu je predstavljala ureditev centralnega ogrevanja v gasilskem domu in v garažah. Precej sredstev pa smo namenili tudi vzdrževanju obstoječe opreme in orodij. Tako smo obnovili dva čolna in popravili potopno črpalko. Tehnična opremljenost našega društva tako ostaja na visoki ravni. Seveda smo lani poskrbeli tudi za izobraževanje članstva, saj so se trije naši člani usposobili za reševalce na vodi.

Gasilci smo lani imeli tri večje akcije. Pri gašenju požara v Dokležovju nam ni bilo potrebno sodelovati, zato pa smo imeli toliko več dela pri požaru doma na Melincih. Požar je sodil med večje, saj smo rabili pomoč tujih društev. Celotna akcija je trajala 6 ur. Ocena našega dela pri gašenju tega požara je zelo dobra. Skoraj vsako leto pa imamo gasilci tudi delo z iskanjem pogrešanih ljudi v reku Muri. Tako je bilo na žalost tudi lani, ko smo iskali utopljenca. Meseca oktobra smo sodelovali na občinski vaji ob mesecu požarne varnosti v Gančanih

V lanskem letu smo se udeležili nekaterih večjih tekmovanj in družabnih prireditvev v naši občini pa tudi drugje. Opravljali smo tudi službo varovanja na nekaterih prireditvah. Ob dnevu občinskega praznika smo 15. avgusta organizirali tradicionalni spust po reku Muri.

Kljub velikemu poudarku, ki ga v našem društvu dajemo športnemu delovanju, smo lani ostali brez večjih uspehov na članski ravni. Vzrok za to bi lahko našli v menjavi generacije, ki je bila v prejšnjih letih zelo uspešna. Sedaj bo potrebno za uspešno delo motivirati predvsem mlajše člane.

Plan dela za letošnje leto zajema nabavo agregata za električno energijo, stolpa za razsvetljavo, reševalnih jopičev, zaščitnih rokavic, vesel in cevi. Dodatno želimo urediti gasilski dom in poskrbeti še za čiščenje vodnjakov ter pregled gasilnih aparatov. V počastitev občinskega praznika želimo organizirati spust po reki Muri. Določena denarna sredstva pa moramo rezervirati za vzdrževanje že obstoječe opreme. Vsa ta dela bomo financirali iz lastnih sredstev, s pomočjo KS Melinci, iz proračunskih sredstev Občine Beltinci in s pomočjo prostovoljnih prispevkov naših krajanov.

Na letošnjem občnem zboru smo dali tudi velik poudarek tovarištvu med članstvom in pripravljenosti članov k prostovoljnemu delu. To sta tisti dve vrlini, ki morata krasiti naše društvo, saj si zaradi našega humanega dela med krajanje enostavno ne smemo privoščiti, da bi ju zanemarili.

Simon STANKO, član PGD Melinci

GZ RAZŠIRILA SVOJO DEJAVNOST NA PREVENTIVNEM PODROČJU

Gasilci smo si že ob ustanavljanju naših društev zadali eno od najtežjih nalog, ki je nikoli ni mogoče uresničiti stoddostno.

Pomoč sočloveku v stiki pa je tudi ena najbolj humanih dejavnosti, ki človeka povzdigne nad raven vseh kvalitete živega sveta.

Resničnost pregovora, da v stiski spoznaš prijatelja, ni moč ugovarjati in gasilci upravičeno trdimo, da smo dobri prijatelji. Ponosni smo na to in prizadevamo si, da to s svojim delom nenehno dokazujemo.

Žal so nesreče vsakdanji spremljevalec človeškega življenja, katero premnogokrat ob tem tudi ugasne.

V prizadevanjih, da bi število nesreč zmanjšali, gasilci posvečamo vse več pozornosti delu na preventivnem področju. Izobražujemo svoje člane, da bi bili čim bolj pripravljeni in usposobljeni za hitro in učinkovito pomoč ob požarih, eksplozijah in naravnih nesrečah. Pri našem delu nam je v veliko pomoč lokalna skupnost, ki nas podpira s finančnimi sredstvi. S skupnim delom nam je uspelo realizirati še en pomemben cilj, ki smo si ga zadali že ob ustanovitvi naše gasilske zveze.

V mesecu januarju smo uspeli odpreti vrata gasilskega servisa za ročne in prevozne gasilske aparate.

Ob tem smo si pridobili tudi dovoljenje za pregled hidrantnih omrežij, ki so namenjena gašenju požarov.

Servis bo svojimi storitvami na voljo vsak dan, razen v soboto in ob praznikih. S to pridobitvijo želimo povečati varnost premoženja pred ognjenimi zublji in upamo, da se bodo naši občani novi ponudbi odzvali in s tem prispevali k večji varnosti svojega imetja.

Vse občane vljudno vabimo, da obiščejo naš servis, saj imamo na zalogi tudi nove gasilne aparate.

V skrbi za vašo varnost, vas pozdravljamo z našim pozdravom

»NA POMOČ«

Gasilci občine BELTINCI

PROBLEMI NAŠEGA KMETIJSTVA

Kmetijstvo ima v vsakem družbenem sistemu poseben pomen. Prehrana prebivalstva in živali je strateškega pomena. Tisti, ki se spominjajo vojne in po-vojnega časa, pomnijo, kaj pomeni po-manjkanje hrane. Kakšno je stanje v kmetijstvu, je odvisno od države, ki odreja gospodarsko politiko. Ker so na kmetijstvo vezani med drugim tudi in-dustrija, trgovina in promet, je zelo po-membno, kakšno je stanje v teh pano-gah gospodarstva. Iz tega sklepam, da je v delovnem procesu dosti več aktiv-nega prebivalstva, kot ga navaja raz-lična statistika. Statistika nam največkrat prikazuje stanje prebivalstva v kmetij-stvu in ne upošteva dejavnosti, ki so vezane na to proizvodnjo.

Če primerjamo naše kmetijstvo z zahodnim, kamor želimo in se zgledu-jemo po njihovih dosežkih, moramo vedeti, kakšni pogoji so vladali v tej pa-nogi pri nas in pri njih. Pa si oglejmo preteklost. Pri nas so po vojni, ko so bili zlati časi za prodajo pridelkov in ži-vine, vladali administrativni ukrepi. Bi-le so obvezne oddaje po nizki ceni. Na-dalje, izvajal se je maksimum. Kar je bilo več od deset hektarjev, je bilo na-cionalizirano. S tem smo uničili vitalne kmetije. Potem je prišla socializacija va-si, prisilne obdelovalne zadruge, ki so hitro propadle. Kreditov za privatni sektor sploh ni bilo. Vsi ti ukrepi drža-ve niso vzpodbujali in razvijali, temveč dušili stanje v kmetijstvu.

Pa še pogledjmo, kako je bilo na za-hodu. Države so bile, posebno Nemčija, razrušene in gospodarstvo uničeno. Ven-dar so te države dobile posojilo Mar-shalovega plana in so se v nekaj letih povzpele na visoko lestvico napredka.

Pri razvoju gospodarstva niso pozabi-li podpreti kmetijstva. Iz svojih pro-računov so izločali za kmetijstvo tudi do 60 % proračuna v različnih oblikah pomoči in subvencij. Zadnje čase sicer to pomoč zmanjšujejo, pa vendar še dajejo 40 % iz proračuna za kmetijstvo. Njihova industrija jim daje dohodek, s katerim lahko podpirajo druge veje gospodarstva.

Naši veliki giganti, ki so bili grajeni tudi iz kmetijstva, so danes potrebni državne pomoči. Če to vse upoštevamo, vidimo, da je naše kmetijstvo zelo obu-božano napram zahodnim državam. Njihove kmetije so večje, saj je od-večno delovno silo zapolnila industrija in druge službe. Pri nas je zaposlitev težko dobiti. Tudi če jo dobiš, so do-hodki mizerni, vsled tega se zemlja ne sprošča. Vsak se preživlja nekaj iz zem-lje, nekaj iz zaposlitve. To zatečeno sta-nje bo pri nas verjetno še dolgo trajalo, saj ni videti v bližnji prihodnosti mož-nosti večjih zaposlitev. Govori se o več-jih kmetijah, vendar so to že sanje, saj so možnosti za take kmetije minimalne, vsaj v naši občini, kjer ni nobenih več-jih obratov za zaposlitev. Tudi v ostalih občinah je približno isto. Poslušal sem predavatelja, ki je omenil, da bi vse starejše kmete upokojili, s tem bi se zemlja opuščala ter bi se ustvarjale ve-čje kmetije. Pripomnil sem, če je poko-jnina 30.000,00 SIT – kako naj živi v tej situaciji, ko se cene dnevno dvigajo. Zato mislim, da je zamisel o velikih kmetijah pri nas še nemogoča.

Pa še pogledjmo, kaj se v kmetijstvu trenutno dogaja. Prilagajamo se Evropi. Plačevanje po hektarju.

Že večkrat je bilo obljubljeno, da se izplačilo v najkrajšem času realizira.

Prihajamo že v mesec marec, subvenci-je še niso v celoti obračunane. Izgovori so na napakah, ki so se vnesle pri iz-polnjevanju obrazcev. Obrazci so bili zelo komplicirani in moral si biti dobro pismen, da si jih lahko izpolnil. Z zavlačevanjem izplačil kmetje izgublja-jo v vrednosti, saj so se od jeseni re-promateriali podražili za eno tretjino. Lansko leto smo doživeli sušo, ki je pustila posledice, zato so kmetje sub-vencije težko pričakovali. Tudi škode po suši država še ni poravnala, čeprav je za posledice suše sprejet zakon sana-cije. Glede vseh navedenih vzrokov so kmetijski proizvajalci v zelo težavnem položaju, posebno, ker prihaja pomlad in je potrebno vlaganje v spomladansko setev. Vsi ti neizpolnjeni ukrepi s strani države slabšajo položaj v kmetijstvu, ki je že zaradi suše utrpelo veliko ško-do. Z državnimi organi je bilo dogovor-jeno, da imajo tisti, ki so utrpeli škodo po suši, prednost pri izplačevanju. Ven-dar se to ni zgodilo. Tudi tržni redi od-kupa pri nas še niso urejeni.

Iz vsega sledi, da je zelo važna po-litika države do kmetijstva. Reforma je bila sprejeta, a se ne izvaja. Pred drugo svetovno vojno smo bili skoraj enaki z Avstrijo. Sedanje stanje je daleč slabše. Vzroke sem že opisal. Torej več poslu-ha vlade do našega kmetijstva.

Za slabo situacijo v kmetijstvu je nekaj krivde tudi v nas samih. Sredstva od strani države so bila na razpolago za izvedbo zemljišč – komasacije.

Razdrobljena zemljišča so ekonom-sko gledano v obdelavi dosti dražja kot večje parcele. Pa o tem kdaj drugič.

Jožef BOJNEC

»SKI EVEREST 2000« – Potopisni večer, 24. februarja 2001

*Žive jaslice,
26. december 2000*

*HK Lek je ob 35-letnici
delovanja prejel številna
priznanja in čestitke –
Lipovci, 2. marec 2001*

*100 let
Marije
Horvat.
Gospa Marija
je zapela
skupaj
z ljudskimi
pevkami
iz Beltinec.*

*Če želimo predstavljati občino in skupnost kot etnološko
in ekološko zanimivo ter vabljivo za obiskovalce, moramo
vsi skupaj skrbeti, da takih odlagališč ne najdemo*

*Poleg TD v občini so v očiščevalni akciji sodelovali
tudi otroci OŠ Beltinci v okviru programa EKO-ŠOLE*

*Za lepo in urejeno okolje in naravo moramo skrbeti
vsi skozi celo leto*

Po opravljenem delu se prireže počitek in prigrizek

Pustno rajanje vrtca iz Beltince

Pustna povorka v Lipovcih, 27. februarja 2001

Udeleženci VI. profesionalnega foruma »Združenja za ekonomiko gospodinjstva« – OŠ Beltinci, 24. marec 2001, kulturni program in učna delavnica

Lik zvezda, en član manjka, ekipa Andromeda nad Vrsarjem (foto: Igor Glažar)